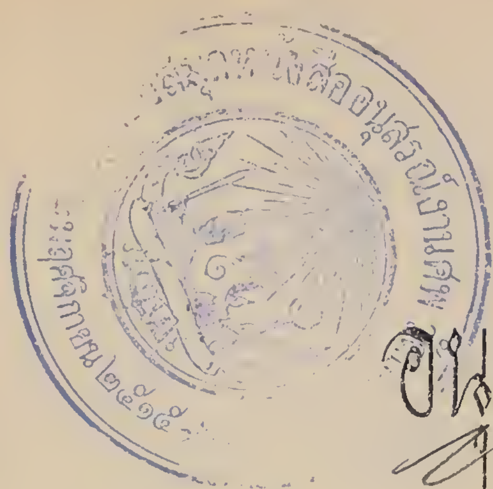
615.108
อ233ส

-A131

อนุสรณ์

ในงานฌาปนกิจศพ

เภสัชกรหญิง เสมอจิตต์ รัตนพานิช

ณ ฌาปนสถานวัดธาตุทอง

วันเสาร์ ที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๐๐ น.

เลขหมู่ 616.108
อ 233ส
เลขทะเบียน 016213

[illegible]

ชาตะ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๓๙

มรณะ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

สิริรวมอายุได้ ๗๖ ปี ๘ เดือน

13636

เภสัชกรหญิง เสมอจิตต์ รัตนพานิช

ชาตะ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๘

มรณะ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

สิริรวมอายุได้ ๕๒ ปี ๘ เดือน

ประวัติ

เภสัชกรหญิง เสมอจิตต์ รัตนพานิช

คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช เกิดเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2468 อายุปัจจุบัน 52 ปี 8 เดือน เป็นบุตรของหลวงอักษรสารกิจ และ นางลม่อม อักษรสารกิจ

มีพี่น้องร่วมบิดา มารดา รวม 7 คน คือ

1. นายประยูร อักษรสารกิจ (ถึงแก่กรรม)
2. คุณหญิงประมวญ พันธุลาภ
3. น.ส.ประมูล อักษรสารกิจ (ถึงแก่กรรม)
4. นายเสวี อักษรสารกิจ (ถึงแก่กรรม)
5. นางสมุทร อักษรสารกิจ
6. นางเสมอจิตต์ รัตนพานิช
7. นางสมร อักษรสารกิจ

ชีวิต เมื่อเยาว์วัย เกิดที่จังหวัดยะลา ในขณะที่คุณพ่อรับราชการเป็นคลังจังหวัดและต่อมาได้ติดตามคุณพ่อ ซึ่งย้ายไปเป็นคลังจังหวัดอื่น ๆ อีกหลายจังหวัด

การศึกษา – โรงเรียนเขมะศิริอนุสรณ์
– โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษา
– จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
ได้รับ พระราช ทาน ปริญญาตรี เภสัชศาสตร์บัณฑิต ในปี พ.ศ. 2494

ชีวิตสมรส เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2500 ได้ทำการสมรสกับนายแพทย์ประดิษฐ์ รัตนพานิช นาย แพทย์ ประจำ โรงพยาบาลนครราชสีมา (ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายแพทย์พิเศษผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครราชสีมา)

มีบุตรี 1 คน คือ น.ส.ดิชยา รัตนพานิช ขณะนี้กำลังศึกษาในชั้น ม.ศ. 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

ชีวิตและประวัติการทำงาน หลังจากสำเร็จการศึกษา ได้รับพระราชทาน ปริญญาบัตร เภสัชศาสตร์ บัณฑิตแล้ว คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช ได้เข้าทำงาน ครั้งแรก ในตำแหน่ง "*เภสัชกร*" ประจำสถานพยาบาลของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นเวลา 6 ปี เมื่อสมรสกับนายแพทย์ ประดิษฐ์ รัตนพานิช แล้วได้ลาออกจากธนาคารแห่งประเทศไทย ติดตามสามีไปอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา และเข้าทำงานในตำแหน่ง "*ผู้รักษาเงิน*" ของธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขานครราชสีมา

คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช ได้รับการแต่งตั้งโอนย้ายเปลี่ยนตำแหน่งตามลำดับดังนี้

1 กันยายน 2512 ได้รับแต่งตั้งเป็น "*ผู้ช่วยผู้จัดการ*" ธนาคารกรุงไทยจำกัด สาขานครราชสีมา

1 มกราคม 2514 ได้รับแต่งตั้งเป็น "*รองผู้จัดการ*" ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขานครราชสีมา

1 กุมภาพันธ์ 2517 ได้รับแต่งตั้งเป็น "*ผู้จัดการ*" ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขานครราชสีมา

1 สิงหาคม 2519 โอนย้ายมาเป็นพนักงานประจำฝ่าย ฝ่ายพนักงาน สำนักงานใหญ่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด

10 สิงหาคม 2519 ได้รับแต่งตั้งเป็น "*ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่าย*" ฝ่ายพนักงาน สำนักงานใหญ่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด จนถึงปัจจุบัน

คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช ได้ล้มป่วยด้วยโรคมะเร็งของตับ ซึ่งเป็นผลลุกลามมาจากโรคมะเร็งของเต้านม ได้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลรามาธิบดีหลายครั้งจนสุดความสามารถที่แพทย์จะเยียวยารักษาได้ และได้ถึงแก่กรรม

อย่างสงบ เมื่อเวลา 17.50 น. ของวันที่.25 พฤษภาคม พ.ศ. 2521

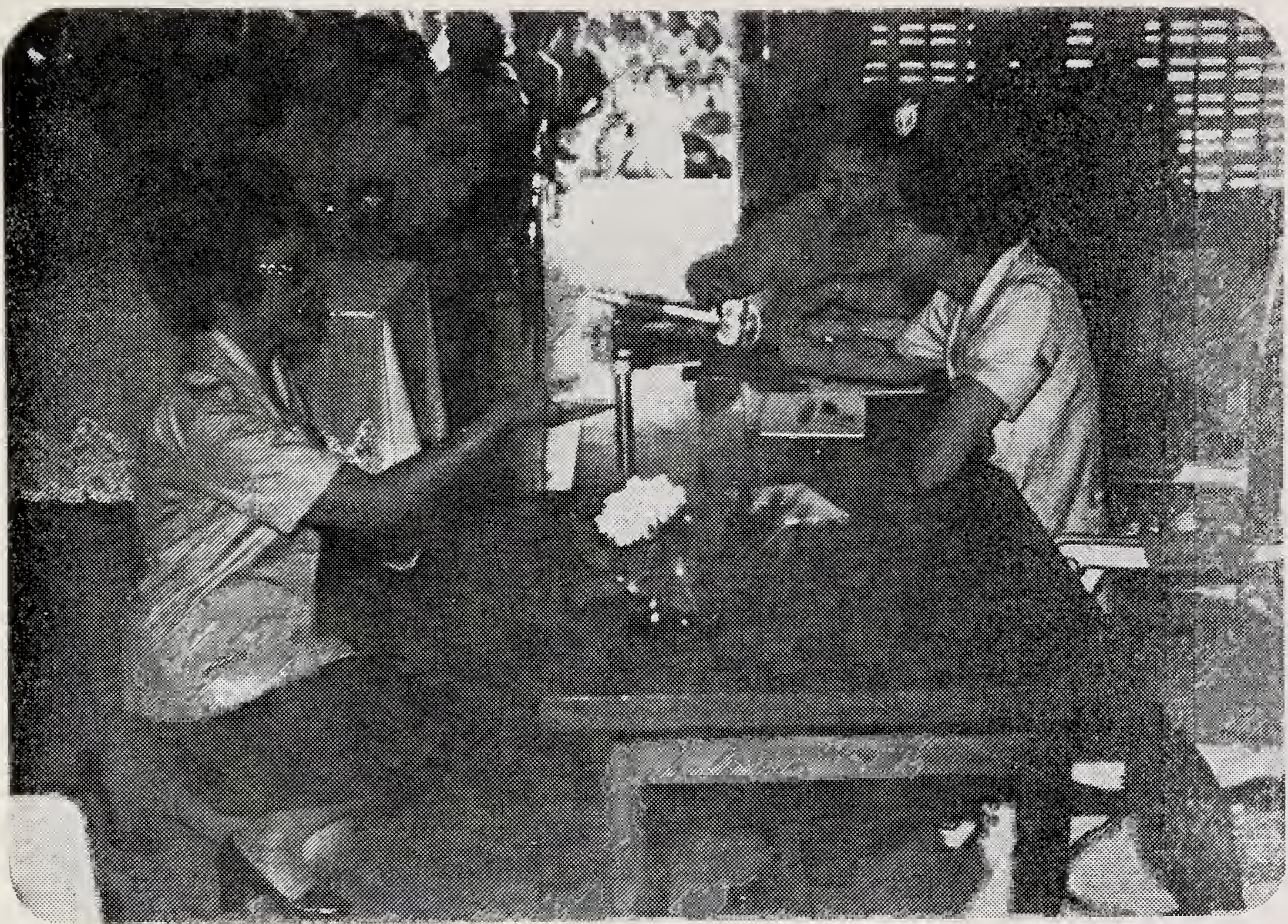
คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช เป็นผู้ที่ได้ประกอบแต่คุณงามความดี มีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อยู่เป็นเนืองนิตย์ ดังนั้นการจากไปของ คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช จึงยังความเศร้าโศก และความอาลัยมาสู่ญาติมิตร และผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดถึงผู้ใกล้ชิดคุ้นเคยอย่างสุดซึ้ง

กับคู่ชีวิต นายแพทย์ประดิษฐ์ รัตนพานิช

ในระหว่างครอบครัว

รับพระราชทานเหรียญกาชาด จาก
สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

วันออกเดินทางจากธนาคารกรุงไทย สาขานครราชสีมา เพื่อมา
รับตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่าย ฝ่ายพนักงาน ธนาคารกรุงไทย จำกัด

การบำเพ็ญกุศล สวดพระอภิธรรมศพ
เภสัชกรหญิง เสมอจิตต์ รัตนพานิช
ณ ศาลาเสถียรไทย วัดธาตุทอง

รายการสวดพระอภิธรรมศพ

เภสัชกรหญิง เสมอจิตต์ รัตนพานิช

ณ ศาลาเสถียรไทย วัดธาตุทอง

เวลา 19.30 น.

วันศุกร์ที่ 26 พฤษภาคม 2521

คุณแม่ทิพย์ รัตนพานิช และลูก ๆ

โรงพยาบาลนครราชสีมา

นายแพทย์ประสาท–วิสุนีย์ ปราสาททองโอสถ

วันเสาร์ที่ 27 พฤษภาคม 2521

คุณกำธร – คุณหญิงประมวญ พันธุลาภ

ร.ต.อ. เชิดกุล พันธุลาภ

คุณสมุทร อักษรสารกิจ

คุณสมร อักษรสารกิจ

วันอาทิตย์ ที่ 28 พฤษภาคม 2521

เพื่อน ๆ เภสัชกร

วันจันทร์ ที่ 29 พฤษภาคม 2521

ธนาคารกรุงไทย จำกัด "สำนักงานใหญ่"

วันอังคาร ที่ 30 พฤษภาคม 2521

คุณพนัส พันธุลาภ

คุณยรรยง รังสิมันต์

วันพุธ ที่ 31 พฤษภาคม

บริษัท แอตแลนติคเทรดดิ้ง จำกัด

คุณสมพร เทียนชัย

วันศุกร์ ที่ 1 มิถุนายน 2521

ธนาคารกรุงไทย จำกัด ฝ่ายพนักงาน และ สาขา นครราชสีมา และสาขาด่านขุนทด

บริษัท ดูเม็กซ์ จำกัด

วันพฤหัสบดี ที่ 2 มิถุนายน 2521

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฟาร์มาแลนด์

คุณเฉลิม – ประเทือง การปลื้มจิตต์

วันเสาร์ ที่ 3 มิถุนายน 2521

เวลา 11.00 น. ถวายภัตตาหารเพล

เวลา 13.00 น. มาติกา บังสกุล

เวลา 14.00 น. ประชุมเพลิง

ขอขอบพระคุณ

ครอบครัวของ นายแพทย์ประดิษฐ์ รัตนพานิช ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ในความกรุณาจากท่าน

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ เปรม บุรี
แพทย์หญิง สมปอง รักษาสุข
คณะแพทย์ โรงพยาบาลรามาธิบดี
คุณวราภรณ์ โกมารกุล ณ นคร
พยาบาลประจำตึกศัลยกรรมพิเศษ

ตลอดเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาล ณ โรงพยาบาลรามาธิบดีได้รับความสดวก และการดูแลเอาใจใส่อย่างดียิ่ง

นายแพทย์ประดิษฐ์ รัตนพานิช

ขอขอบพระคุณ

ครอบครัว ของ นายแพทย์ ประดิษฐ์ รัตนพานิช ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ในความกรุณาจากท่านทั้งหลาย ที่มีต่อคุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช โดยการเยี่ยมเยียน และเอื้ออารีด้วยประการต่าง ๆ ในระหว่างการเจ็บป่วยของคุณเสมอจิตต์ ตราบจนกระทั่งเสียชีวิต

ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ได้กรุณามาร่วมในพิธี ตลอดจนเป็นเจ้าภาพในการสวดพระอภิธรรม พร้อมทั้งได้วางพวงหรีด นับเป็นการให้เกียรติแก่ผู้วายชนม์ ตลอดจนญาติพี่น้องเป็นอย่างยิ่ง

ครอบครัวของนายแพทย์ประดิษฐ์ รัตนพานิช รู้สึกสำนึกในความกรุณาและจะระลึกถึงตลอดไป หากมีสิ่งหนึ่งประการใด ขาดตกบกพร่อง กราบขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นายแพทย์ ประดิษฐ์ รัตนพานิช

19/44 ซอยจอมพล
ลาดพร้าว 15
8 พ.ค. 2521

กราบเรียนฝ่ายที่เคารพรักอย่างสูง

ดิฉันจะจดหมายมากราบหลายครั้งว่าดิฉันคงไม่มีโอกาสได้รับใช้ฝ่ายอีกแล้วนะคะ คิดว่าตายใน 3 เดือนคงรู้ผล แต่ดิฉันคิดว่าถ้าไม่นานก็คงจะขอลาป่วยไปเรื่อยๆ ก่อนจนกว่าจะตาย ฝ่ายหาคนใหม่เถอะนะคะ อยากรับใช้ฝ่ายมากค่ะ แต่จนใจจริงๆ ตอนนี้ท้องมีน้ำ เหมือนคุณเจริญ นั่งนานไม่ได้ คงไม่มีปัญญามารับใช้ฝ่ายหรอกค่ะ คงจะต้องนอนพักที่บ้านมากกว่า วันนี้ไม่ค่อยอึดอัด ค่อยยังชั่วขึ้น แต่ไม่อยากรับแขกหรอกค่ะ ตาเหลือง หมอให้นอนมากๆ

กราบด้วยรักฯ เคารพ

(เสมอจิตต์ รัตนพานิช)

คำไว้อาลัย

"แอ๊ว....... ลูกรัก"

ขอให้บุญกุศลที่แม่ได้ทำมาแล้ว ประกอบกับที่ลูกได้สร้างในชาตินี้ จงช่วยส่งให้ลูกไปสู่สุคติในสัมปรายภพเถิด

ด้วยรัก – อาลัยยิ่ง

จากแม่

ทิพย์ รัตนพานิช

กระทรวงสาธารณสุข

คุณแอ๋ว ที่นับถือ

ผมรู้จักคุณแอ๋ว ก่อนที่จะแต่งงานกับคุณหมอประดิษฐ์ เมื่อคุณแอ๋วแต่งงานแล้ว ได้ไปอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมาก็ได้รู้จักกันดีขึ้น และคุ้นเคยกันเป็นอันมาก ได้พบปะวิสาสะกันอยู่ตลอดมา จนกระทั่งผมย้ายเข้ากรุงเทพ ฯ จึงได้ห่างกันไปบ้าง ภายหลังได้ทราบข่าวว่าคุณแอ๋วไม่สบาย ต้องมาผ่าตัดและอยู่รักษาที่โรงพยาบาลรามาธิบดี ก็ได้ไปเยี่ยมถามข่าวคราวกัน รู้สึกว่าคุณแอ๋วมีกำลังใจดีมาก ผมก็โมทนาสาธุด้วยที่ทราบว่าอาการทุกอย่างดีขึ้น แต่โรคพยาธิไม่เคยปราณีใคร โดยเฉพาะโรคที่รักษาให้หายได้ยากด้วยแล้วคุณแอ๋วก็ประสพเช่นนั้น สุดที่ทุกคนแม้แต่แพทย์เองซึ่งได้ใช้สติปัญญาเต็มความสามารถ ก็ไม่สามารถจะช่วยคุณแอ๋วได้ ในระยะหลังๆ นี้ทราบว่าคุณแอ๋วเป็นมากขึ้น และเวียนไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลบ้าง ตามที่ต่าง ๆ ที่คิดว่าจะรักษาได้บ้าง ผมเองได้ไปเยี่ยมที่โรงพยาบาล แต่ไปคราใดก็ได้ทราบว่าคุณแอ๋วกลับบ้านแล้ว ในช่วงระยะท้าย ๆ นี้ ผมไม่กล้าไปเยี่ยม

เพราะเกรงว่าจะพูดอะไรกับคุณแอ๊วไม่ออก ทั้งเสียใจที่ไม่สามารถจะช่วยอะไรคุณแอ๊วได้ด้วย ได้แต่คอยถามข่าวคราวจากข้างนอก และก็ได้พบคุณหมอประดิษฐ์ถามข่าวคราวอยู่เสมอ ทราบว่าไม่มีอะไรดีขึ้น อาการมีแต่ทรุดลงตามลำดับ

ถ้าคุณแอ๊วมีทางใดที่สามารถทราบข้อความในจดหมายนี้ได้ ก็ขอได้ทราบด้วยว่า ผมและทุกคนที่รู้จักคุณแอ๊วยังอาลัยและคิดถึงคุณแอ๊วอยู่เสมอ ความดีใด ๆ ที่คุณแอ๊วได้สร้างสมในชาตินี้ จงได้รับตอบสนอง และได้ประสบในโอกาสอันพึงจะได้รับนั้นเถิด

ด้วยความอาลัยและคิดถึง

(นายแพทย์น่วม เศรษฐจันทร)
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คำไว้อาลัย

การเกิด แก่ เจ็บ แล้วตาย เป็นของธรรมดาสำหรับทุกคน ซึ่งไม่มีใครจะหลีกเลี่ยงได้ และสิ่งที่เหลือหลังจาก ความตาย ก็คือ คุณงามความดีที่ได้กระทำไว้ครั้งยังมีชีวิตอยู่ เมื่อญาติสนิท มิตรสหาย หรือผู้เคยอยู่ร่วมทำงานในสำนักเดียวกันได้ล่วงลับไปแล้ว ก็ย่อมมีความเศร้าโศกเสียดาย และคิดถึงการจากไป โดยมิคาดฝันมาก่อน ย่อมทำให้เกิดความเศร้าโศกเสียใจเพิ่มพูนยิ่งขึ้น แต่หากการจากไปอย่างชนิดที่คาดได้ล่วงหน้ามาก่อนก็จะยังความเศร้าสลด เกิดความรันทดใจยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ดังเช่นการจากไปอย่างไม่มีวันกลับมาของ คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่าย ฝ่ายพนักงานธนาคารกรุงไทย จำกัด ในครั้งนี้

คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช เป็นพนักงานเก่าแก่ผู้หนึ่งของธนาคารกรุงไทย จำกัด มีอายุการทำงานจะครบ 20 ปี ในวันที่ 26 มิถุนายน 2521 และเหลืออายุงานที่จะต้องทำ

ได้อีกถึง 7–8 ปี หากว่า โรคภัยไข้เจ็บไม่มาเบียดเบียนจนทำให้ต้องจากกันไปก่อนเวลาอันควร ก็คงจะยังไม่ต้องเขียนคำไว้อาลัยเร็วเช่นนี้

จากการถูกคุกคามอย่างไม่มีความปราณี ของโรคร้าย "มะเร็ง" คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช ก็ต้องโอนย้ายเปลี่ยนตำแหน่ง จากผู้จัดการธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขานครราชสีมา มาเป็นพนักงานประจำฝ่าย ฝ่ายพนักงาน และได้รับการแต่งตั้งเป็น "ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่าย" ฝ่ายพนักงาน เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2519 ทั้งนี้ เพื่อเป็นไปตามความประสงค์ของคุณเสมอจิตต์เอง ที่ตั้งใจจะรักษาร่างกายอยู่ในกรุงเทพ-มหานคร เพราะมีสถานพยาบาลที่ตรวจเช็คร่างกาย และเข้ารับการรักษาได้ทันท่วงที

ตลอดระยะเวลาที่คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช มาดำรงตำแหน่งผู้ช่วยของข้าพเจ้า คุณเสมอจิตต์เป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานด้วยความขยันขันแข็ง ช่วยแบ่งเบาและลดภาระงานของข้าพเจ้าได้เป็นอย่างดีมาก ทั้งที่ตัวเองทราบดีว่าโรคมะเร็งคุกคาม ในบางครั้ง ต้องล้มป่วยเข้าโรงพยาบาลก็ยังมีความห่วงใยในเรื่องงาน ได้ไต่ถามในเรื่องกิจการงานตลอดเวลา และเมื่อทุเลาจากการป่วย ก็รีบกลับมาทำงานโดย

ทันที แทนที่จะพักผ่อนให้เต็มที่ตามสิทธิของตน พูดถึงน้ำใจแล้ว คุณเสมอจิตต์เป็นผู้มีน้ำใจโอบอ้อมอารีกับพนักงานผู้ใต้บังคับบัญชา คุณเสมอจิตต์จะแนะนำและแก้ไขการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่ถูกและควร ให้ความสนิทสนมเป็นกันเองและแสดงความเมตตาต่อพนักงานผู้น้อย จึงเป็นที่รักและเคารพของพนักงาน

และในสุดท้าย **ความตาย** ก็มาพรากคุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช จากเราไปด้วยโรคภัยที่ไม่มีความปราณีต่อผู้ใด แต่คุณงามความดีที่คุณเสมอจิตต์ได้สร้างสมไว้ในภพนี้ จะเป็นอานิสงส์ส่วนหนึ่งที่จะส่งผลให้คุณเสมอจิตต์ ประสบในภพหน้า ข้าพเจ้าและพนักงานในฝ่ายพนักงานทุกคน รู้สึกเศร้าสลดและอาลัยต่อการจากไป ของผู้ที่เคยอยู่ร่วมที่ทำงานเดียวกันเป็นอย่างมาก ขออำนาจบุญกุศล จงดลบันดาลให้คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพด้วยเทอญ

ด้วยความรักอาลัยอย่างยิ่ง

(สมชาย โปษยานนท์)

ผู้จัดการฝ่าย ฝ่ายพนักงาน

ธนาคารกรุงไทย จำกัด. สำนักงานใหญ่

"รำลึกถึงเสมอจิตต์"

เสมอจิตต์ เป็นน้องที่รัก และมีความใกล้ชิดกับภรรยาข้าพเจ้ามาก เมื่อเธอแต่งงานกับคุณหมอประดิษฐ์ รัตนพานิช เมื่อ พ.ศ. 2500 แล้ว เสมอจิตต์ก็ได้ขึ้นไปอยู่กับสามีที่จังหวัดนครราชสีมา และได้เข้าทำงานที่ธนาคารกรุงไทย สาขานครราชสีมา เสมอจิตต์เป็นคนมีน้ำใจดีต่อญาติพี่น้อง และเพื่อนฝูง จึงเป็นที่รักของบรรดาญาติพี่น้องของสามี และเพื่อนร่วมงานทุกคน เมื่อราว พ.ศ. 2513 เสมอจิตต์นำดิษยาลูกสาวคนเดียวของเธอมาอยู่ที่บ้านข้าพเจ้า เพื่อเข้าเรียนที่โรงเรียนวัฒนา ในระหว่างที่ดิษยามาอยู่กับป้า เสมอจิตต์วนเวียนมาเยี่ยมลูกแทบทุกอาทิตย์ เสมอจิตต์เป็นผู้มีความรักบุตรีมาก ดิษยาอยู่กับป้าได้ประมาณ 7 ปี เสมอจิตต์ก็ลงมาปลูกบ้านให้ลูกที่ลาดพร้าว และขอย้ายมาอยู่ธนาคารกรุงไทย ที่กรุงเทพฯ เพื่ออยู่ดูแลลูก

เมื่อเดือน มิถุนายน 2519 เสมอจิตต์ประสพเคราะห์กรรมที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อน เป็นโรคร้ายที่ต้องทำการผ่าตัด

ที่โรงพยาบาลรามาธิบดี เมื่อออกจากโรงพยาบาลแล้ว ก็มีชีวิตอยู่บนความทุกข์ เพราะความโหดร้ายของโรคซึ่งวงการแพทย์ทั้งโลกยังไม่สามารถเอาชนะได้ เสอมจิตต์เอาชนะงาน ชนะใจเพื่อน และชนะใจตัวได้ เพราะคุณความดี แต่ก็ต้องมาแพ้โรคภัย ทำให้เธอต้องเข้าออกโรงพยาบาลรามาธิบดีหลายครั้งหลายหน เมื่อจะเข้าโรงพยาบาลครั้งสุดท้ายก่อนถึงแก่กรรมไม่ถึงเดือน เสมอจิตต์ซึ่งเอาชนะใจตัวได้ ก็บอกกับพี่ว่าไปคราวนี้ จะไม่มีวันได้กลับบ้านแล้ว

ข้าพเจ้าจะไม่มีวันลืมเสมอจิตต์ เพราะเสมอจิตต์ไม่เคยลืมข้าพเจ้าและพี่ แม้จะอยู่ห่างไกล ก็มีน้ำใจไต่ถาม และมาเยี่ยมเยียนทุกข์สุขมิได้ขาด ขอบารมีแห่งบุญกุศลที่เธอได้บำเพ็ญคุณงามความงามดีมาตลอดชีวิตจงเป็นพลวปัจจัยดลบันดาลหนุนนำให้วิญญาณของเธอ ไปสู่สุคติ ชั่วนิรันดร

กำธร พันธุลาภ

(นายกำธร พันธุลาภ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากพี่........

เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2519 พี่และเพื่อน ๆ นัดกันจะไปเที่ยวปักษ์ใต้บุ้คตั๋วรถไฟเรียบร้อยแล้ว แอ๊วมาบอกว่าจะต้องเข้าโรงพยาบาลทำการผ่าตัด พี่หมดความสนุกทันทีไม่อยากไป แต่คุณสร้อยสุดา โอสถานนท์น้องสาวหมอประดิษฐ์ได้กรุณาบอกแก่พี่ว่า จะดูแลแอ๊ว ให้อย่างดีพี่ไม่ต้อง เป็นห่วงและคิดว่าคงจะไม่เป็นไรมากก็ได้ ทำให้พี่สบายใจขึ้น

พี่เดินทางไปถึงหาดใหญ่พักได้ 2 วัน ก็เดินทางไปเที่ยวปีนังพักที่ปีนัง 3 วัน เดินทางกลับมาหาดใหญ่มาถึงที่พักก็มีโทรเลขจากหมอประดิษฐ์รออยู่ บอกว่าแอ๊วทำการผ่าตัดใหญ่ต้องการพบ พี่ก็รีบเดินทางเข้า ก.ท. ทันที เพื่อน ๆ ก็เดินทางไปเที่ยวปัตตานี นราธิวาส ยะลาในวันรุ่งขึ้น

พี่มาถึงโรงพยาบาลรามาพบแอ๊วพรู สึกใจหาย ทราบจากคุณหมอวิทูรย์ โอสถานนท์กรุณาบอกให้พี่ทราบว่าแอ๊วเป็นโรคที่เป็นอันตรายเพราะเป็นจากท่อน้ำนม และปลอบใจพี่

พี่ก็พยายามทำใจ แต่ก็ไม่สำเร็จและคิดทุกวันว่าแอ๊วคงจะอยู่กับพี่อีกไม่นานนัก

ในชีวิตของแอ๊วเธอเป็นคนมีบุญ และประกอบแต่ความดีมีจิตใจเอื้อเฟื้อต่อญาติและเพื่อนฝูงเท่าที่จะทำได้ บุญได้สนองตอบแอ๊ว เธอมีสามีที่ดี ตลอดจนคุณแม่หมอประดิษฐ์ได้รักกรุณาเธอเสมือนลูก น้องสาวทุกคนของหมอประดิษฐ์ได้รักเธอเสมือนพี่ เอาใจใส่ดูแลมาเยี่ยมแอ๊วเวลาเจ็บในระยะยาวของเธอ ความดีอันนี้จะจารึกในหัวใจพี่ไม่รู้ลืม

แอ๊วมีผู้บังคับบัญชาที่ดีตั้งแต่ทำงานอยู่ที่โคราช ย้ายลงมาทำงานที่ ก.ท. หัวหน้าฝ่ายคุณสมชาย โปษยานนท์ ได้กรุณามาเยี่ยมดูแลในเวลาเข้าโรงพยาบาลทุกครั้ง เพื่อนร่วมงานและเพื่อนร่วมรุ่นในเวลาเรียนของเธอได้สละเวลามาเยี่ยมมิได้ขาด ผู้ที่เหน็ดเหนื่อยมากคือคุณสมบัติ คุ้มได้อยู่ ได้กรุณาช่วยเหลือเวลาที่แอ๊วต้องการทุกอย่าง อยู่ตลอดเวลา พี่รู้สึกเต็มตื้นไม่ทราบจะกล่าวความรู้สึกในใจ สุดที่จะบรรยายได้ มิตรสหายและผู้ร่วมงานที่โคราชก็ได้กรุณามาเยี่ยมเธอเสมอและอีกผู้หนึ่งที่พี่จะต้องระลึกถึงคือคุณวราภรณ์ โกมารกุล ณ นคร หัวหน้าตึกศัลยกรรมพิเศษ ชั้น 5 ของโรงพยาบาล

รามาธิบดีกรุณาแอ๊วมาก ได้ดูแลการเจ็บป่วยทุกครั้งที่เข้าอยู่ในโรงพยาบาล และพยาบาลทุกคน พี่ขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

การตายเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ ต้องเป็นไปตามวาระและบุญกรรมที่ได้สร้างสมมา แต่กรรมดีของเธอได้ทำไว้มาก การจากไปของแอ๊วทำให้ทุกคนได้อาลัยถึง

พี่ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของเธอ ซึ่งอยู่ ณ แห่งหนตำบลใดก็ตาม จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพ ถ้าชาติหน้ามีจริง ขอให้ได้เกิดเป็นน้องของพี่อีก

คุณหญิงประมวญ พันธุลาภ

แด่น้าแอ๊วที่รักยิ่งของหลาน

ตั้งแต่หลานจำความได้ ก็อยู่ในความปกครองของน้าแอ๊วตลอดมา เพราะคุณพ่อคุณแม่ต้องไปรับราชการต่างจังหวัด น้าแอ๊วเป็นคนโอบอ้อมอารี จิตใจเมตตากรุณา ไม่เคยโกรธและเกลียดใคร สร้างบุญสร้างกุศลทำแต่กรรมดีตลอดชีวิตของน้าแอ๊วจึงมีแต่คนรัก แต่อนิจจังมันไม่เที่ยง น้าแอ๊วล้มเจ็บลงและป่วยเรื่อยมา ในที่สุดก็จากหลานไป

ในโอกาสสุดท้ายนี้ หลานขอวิงวอนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายตลอดจนกรรมดีของน้าแอ๊วได้ทำมา จงส่งดวงวิญญาณของน้าแอ๊วให้เป็นสุข อย่าได้คิดห่วงเบื้องหลัง

จากหลาน

ร.ต.อ. เชิดกุล พันธุลาภ

สว.ผ. สอบสวน กก.กล.

26 พ.ค. 2521

คุณเสมอจิตต์ที่รัก

ฉันเสียใจนัก ไม่คิดเลยว่าคุณจะจากไปรวดเร็วเช่นนี้ ฉันมีแต่ความเศร้าอาลัยระลึกถึงคุณ คุณไปบ้านฉันเราได้พูดคุยกันก่อนคุณไม่สบายครั้งหลังสุดเห็นจะเป็นเวลาสัก 2 เดือนได้กระมัง ครั้นเมื่อคุณไม่สบายที่บ้านก็ไม่มีโอกาสไปเยี่ยมคุณซึ่งระยะนั้นฉันเองมีธุระที่ต้องจัดการหลายเรื่อง ประกอบกับเจี๊ยบลูกสาวได้มาเยี่ยมคุณอยู่เสมอแล้ว ฉันเองตั้งใจว่าจะมาคุยกับคุณให้มากที่สุดแต่แล้วความตั้งใจของฉันก็ไม่อาจเป็นไปได้ เมื่อฉันมาเยี่ยมคุณใน 3 วันหลังสุดท้ายนี้ คุณจะทราบหรือไม่ว่าฉันเสียใจมากที่ไม่ได้พูดคุยกับคุณอีกแล้ว

ฉันขอให้ดวงวิญญาณของคุณ จงไปสู่สุคติภพ อันสูงส่งสมกับที่คุณได้ประกอบแต่คุณงามความดีตลอดมา.

รักเสมอ

พนอ บัณฑิตย์

25 พ.ค. 21

คำไว้อาลัยแด่........แอ๊วเพื่อนรัก

การจากไป ของแอ๊ว ทำให้เรา เสียเพื่อน รักไป หนึ่งคน เมื่อครั้งที่เรียนเภสัชเราจะไปไหน ๆ ด้วยกัน ดูหนังสือด้วยกัน ถึงแม้ว่ามันจะเป็นเวลานานถึง 30 ปีมาแล้วเราก็ยังรู้สึกเหมือนว่าไม่นานมานี้เอง แอ๊วเป็นคนที่มีอารมณ์ขำขันอยู่เสมอและคอยช่วยเหลือเพื่อน ดังนั้นแอ๊วจึงมีเพื่อนมาก เมื่อเราทราบว่าแอ๊วป่วยอยู่ที่ ร.พ. เราก็ได้ไปเยี่ยมเป็นบางครั้ง บางคราว จนกระทั่งออกจาก ร.พ. และกลับบ้านไปทำงานเป็นปกติ เราดีใจมากที่แอ๊วหาย แต่หานึกไม่ว่าอีกไม่ช้าโรคอันร้ายแรงที่แอ๊วเป็น มันจะกลับมาคุกคามอีก จนกระทั่งวันหนึ่งทราบจากเพื่อนว่าแอ๊วเข้า ร.พ. อีกแล้วและเป็นมาก เราก็รีบไปเยี่ยมที่ ร.พ. และยังได้พูดกับแอ๊วเล็กน้อยเพราะแอ๊วบ่นว่าเหนื่อย ต่อมาอีก 2 วันเราไปเยี่ยมปรากฏว่าแอ๊วเป็นมากจนพูดไม่ได้อาการของโรคมะเร็งเป็นโรค ที่ทรมานมากแต่แอ๊วก็มีบุญ ไม่เจ็บปวดเหมือนคนอื่นกะสับกระส่ายเป็นบางครั้งบางคราว เรายืนดูด้วยความสงสารแต่ก็ช่วยอะไรไม่ได้ แอ๊วจ๋า! แอ๊วจะรู้หรือ

เปล่าว่าเพื่อน ๆ ที่ไปเยี่ยมบ่นสงสารกันทุกคน เราขอให้วิญญาณของแอ๊วจงไปสู่สุคติในภพอื่น และสมความ ปรารถนาทุกอย่างดังที่มนุษย์ในภพนี้เขาเรียกว่าสวรรค์ เราขออาราธนาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก หากชาติหน้ามีจริงขอให้เราเกิดเป็นเพื่อนร่วมกันอีก.

วิบูลย์ศรี รักตะวัต

พี่แอ๊วที่เคารพ

ตลอดเวลาร่วม 20 ปี ที่พี่แอ๊วอยู่โคราช พี่ทำหน้าที่เป็นพี่ที่ดีของน้อง ๆ เสมอ พี่เป็นกันเองกับน้องทุกคน คอยช่วยเหลือเกื้อกูลเมื่อมีโอกาส เป็นที่พึ่งของน้อง ๆ ตลอดมา

พี่เป็นคนอารมณ์ดี ร่าเริง เบิกบาน แจ่มใส คุยสนุก เป็นกันเอง และมีอารมณ์ขัน ยามใดที่ใครมีทุกข์หรือเดือดร้อน ไม่ว่าจะเรื่องใด ๆ เมื่อได้พูดคุยปรับทุกข์กับพี่ ทุกข์นั้นก็บรรเทาเบาบางลง เสียงหัวเราะอันสดใสของพี่ เสมือนยาที่รักษาทุกข์ทางใจได้อย่างวิเศษ อิริยาบถเหล่านี้ ยากที่จะลืมเลือนไปจากพวกเรา

เมื่อน้อง ๆ ทราบข่าวว่าพี่เจ็บป่วย ต่างก็พากันห่วงใยไต่ถามอาการ และแวะเวียนเยี่ยมเยียนถามข่าวอยู่เสมอมิได้ขาด เราต่างภาวนาขอให้พี่หายวันหายคืน ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเป็นไปได้ยาก....และเป็นไปไม่ได้เลย....แต่เราก็ได้แต่หวัง หวังว่าพี่จะอยู่กับพวกเรานาน ๆ นานที่สุดเท่าที่จะนานได้ ...

แต่แล้ว....ทุกสิ่งทุกอย่างก็เป็นไปตามวิถีทาง แห่งความจริง ซึ่งแน่นอนที่สุด มันเป็นความจริงที่ ไม่อาจจะหลีกพ้น แต่มันก็ดูรวดเร็ว เกินไป สำหรับ พี่แอ๊ว ของน้อง ๆ เร็วเกินที่พวกเราจะรับได้ แล้วจะไม่ให้พวกเราใจหายได้อย่างไร

หากจะมีญาณวิถีใดก็ตาม ขอให้พี่ได้รับรู้ว่าพวกเรายังรักอาลัย ระลึกถึงพี่อยู่เสมอ....

ระลึกถึงพี่ "เสมอจิตต์"

อาลัยพี่ยิ่งแล้ว ยามลา
น้องเภสัชราชสีมา สุดกลั้น
ชลเนตรเอ่อนัยนา คราคิด ถึงพี่
"เสมอจิตต์" จิตนั้น เนาใกล้ ใจเสมอ

จากน้อง ๆ

เภสัชกร นครราชสีมา

ขอจดจำนามเธอ "เสมอจิตต์"

มีน้ำใจประเสริฐล้ำคำกล่าวขาน
ด้านการงานก็ร่วมด้วยช่วยแบ่งผัน
เคยทำงานการเป็นอยู่ร่วมคู่กัน
มีสัมพันธ์จิตไมตรีที่ซื่อตรง

ร่วมคณะเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลงานล้นหลั่ง
เป็นกำลังเมตตาจิตแห่งกุศล
ช่วยชีวิตมนุษย์....ปุถุชน
มีสุขล้นเศร้าหายคลายรำพึง

แต่บัดนี้....
....โอ้อาลัยใจหายมาตายจาก
ความหลังฝากทิ้งไว้ให้คิดถึง
คุณความดีที่ทำจำติดตรึง
พวกเราซึ้งแก่ใจไม่ลืมเลือน

เคยร่วมงานนานมาแพทย์อาสา
รู้ดีว่าน้ำใจยากใครเหมือน
สุดประเสริฐเลิศล้ำย้ำใจเตือน
ถึงวันเดือนปีผ่านนานเท่าใด

จะขอจำน้ำใจใสสะอาด
ทุก ๆ ชาติขอประสบพบกันใหม่
ถึงชาตินี้ชีวินจะสิ้นไป
แต่น้ำใจคงอยู่คู่ฟ้าดิน

ขอจดจำนามเธอ "เสมอจิตต์"
ชั่วชีวิตตรึงใจไม่ถวิล
เราทั้งหมดจดจำน้ำตาริน
ถึงชีพสิ้นความดีมิมีจาง

วิญญาณจงตรงสู่ประตูสวรรค์
ความดีอันมากมีที่เคยสร้าง
สิ่งสถิตย์ติดไปให้นำทาง
ขอเอาอย่างความดีที่ทำมา

ต่อไปนี้มีแต่แค่ความหลัง
ที่จะฝังฝากไว้อาลัยหา
"เสมอจิตต์" คิดถึงติดตรึงตรา
ตราบชั่วฟ้าดินสลายมิคลายคลอน....

"คณะเจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลนครราชสีมา"

"อาลัยพี่แอ๊ว"

พี่แอ๊วที่รักและเคารพของเอียดได้จากไปแล้วด้วยความสงบ อย่างไม่มีวันกลับคืนมาอีก แม้เราจะทราบดีว่าสังขารย่อมเป็นอนิจจัง เปลี่ยนแปลงแตกดับไปในที่สุด แต่เอียดก็อดที่จะคิดถึงและเศร้าสลดเสียใจไม่ได้ เพราะพี่แอ๊วได้จากเอียดไปอย่างรวดเร็วเหลือเกิน ในระหว่างที่พี่แอ๊วมีชีวิตอยู่ พี่แอ๊วได้บำเพ็ญตนเป็นตัวอย่างที่ดียิ่ง มีน้ำใจอันประเสริฐเยือกเย็น สุขุม รักความสงบ มีใจเป็นธรรม มีเหตุผล โอบอ้อมอารี และมีความกตัญญูเป็นเลิศ พี่แอ๊วคอยเป็นห่วงใยเอียด ทั้งให้ความคิดเห็นในทางที่ชอบที่ควร ตลอดชีวิตของพี่แอ๊วเกือบจะกล่าวได้ว่า มีความผูกพันทั้งรักและห่วงเอียดเสมอ นับแต่นี้ต่อไปจะไม่มีพี่แอ๊วที่รักของเอียดอีกแล้ว ถ้าชาติหน้ามีจริงขอให้พี่แอ๊วได้เกิดเป็นพี่ของเอียดอีก และขออย่าได้จากกันรวดเร็วเหมือนชาตินี้

ขอให้คุณความดีของพี่แอ๊ว และกุศลกรรมใด ๆ ที่ได้บำเพ็ญมาแล้วในอดีต ได้โปรดส่งดวงวิญญาณของพี่แอ๊วไปสู่สุคติในสัมปรายภพ ด้วยเทอญ

จาก

น้องเอียด

25 พ.ค. 2521

ด้วยรัก และ อาลัย

จาก สกุลรัตนพานิช

ในช่วงชีวิตของคนเรานั้น เป็นความจริงที่ยอมรับกันว่า สิ่งที่ผูกพันกันอย่างใกล้ชิดนั้น คือ *ญาติ* สำหรับพวกเราพี่น้อง *"รัตนพานิช"* ซึ่งมีทั้งหมด 7 คน มีพี่ใหญ่คือ พี่ดิษฐ์ เป็นหลักของบ้าน และของน้อง ๆ เมื่อพี่ดิษฐ์แต่งงานกับพี่แอ๊ว พี่แอ๊วก็มาเป็นหลักของพวกเราร่วมกับพี่ดิษฐ์ พวกเราทุกคนรัก และเคารพพี่แอ๊วเช่นเดียวกับเรามีต่อพี่ดิษฐ์ ยิ่งพี่แอ๊วเป็นผู้มีน้ำใจเอื้ออารีมีคุณธรรมของผู้เป็นพี่ ตลอดระยะเวลาที่มาร่วมสกุลของเราพี่แอ๊วเป็นผู้ส่งเสริม และเชิดชูสกุลรัตนพานิชตลอดมา จนเราไม่นึกว่าพี่แอ๊วเป็นพี่สะใภ้ของเราเลย พวกเราคิดว่าเป็นพี่สาวแท้ ๆ

ถึงแม้ว่าความตายจะเป็นสิ่งที่คนเราไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ทุกคน แต่เราก็ไม่ใคร่ยอมรับกันนัก เนื่องจากความผูกพันซึ่งกันและกัน ความตายของพี่แอ๊วก็เช่นเดียวกัน ทำความทุกข์โศกแก่พวกเราอย่างสุดซึ้ง ความตายของพี่แอ๊วมาเร็ว

เกินกว่าจะนึก และตั้งใจรับได้ทัน น้องทุกคนตื้นตันใจเหลือเกิน จนไม่ทราบจะหาคำกล่าวอะไรได้มากกว่านี้

ขอบุญกุศลที่พี่แอ๊วได้สร้างตลอดเวลา ในช่วงชีวิตคงอยู่ ซึ่งพี่แอ๊วได้กระทำมาสม่ำเสมอ ตั้งแต่ทำบุญ ทำทานตามปกติ จนถึงการทอดกฐิน สร้างพระประธานตามพระอุโบสถ ให้ทานแก่คนยากไร้มีน้ำใจอันเป็นกุศลตลอดเวลา จงดลบรรดาลให้พี่แอ๊วได้พบกับความสุขในสัมปรายภพด้วย และหากพวกเรายังเวียนว่ายตายเกิดอยู่ และชาติหน้ามีจริง ขอพี่แอ๊วจงได้ไปเกิดเป็นพี่น้องของเราอีกเถิด

อุดมพร— น.พ. ศิริพันธุ์ จาตุรงคกุล
ประดับ— น.พ. ปรีดา คชรัตน์
ผ.ศ. วนิดา— พล.อ.ต.ประพันธ์ ธูปะเตมีย์
สร้อยสุดา— ศจ. น.พ. วิฑุรย์ โอสถานนท์
ดาวศิริ-- พ.อ. น.พ. บัญญา อยู่ประเสริฐ
ดำรง— วัลลภา รัตนพานิช

กราบคุณป้าที่รักและเคารพยิ่ง

หลานรู้สึกใจหายทั้ง ๆ ที่ทราบว่าเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นของธรรมดา ทั้ง ๆ ที่เคยเตรียมใจไว้ก่อนแล้ว แต่ความเศร้าใจ ความอาลัยระลึกถึงคุณป้านั้นยากที่จะระงับได้ในเร็ววัน รู้ว่านับแต่นี้ไปหลานจะขาดผู้ที่เคยรักใคร่ปรานีแล้ว

คุณป้าเป็นผู้ที่มีใจเมตตากรุณา เป็นที่รักของญาติพี่น้องและลูกหลานทุกคน คุณป้ามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้ยากไร้ ผู้พิการ ผู้ที่มาขอความช่วยเหลือจากคุณป้าย่อมได้รับความช่วยเหลือทุกคน คุณป้าจะมีความสุขมากเมื่อได้อุปการะช่วยเหลือผู้อื่นให้สำเร็จไปได้ โดยไม่ได้คิดหวังสิ่งตอบแทน ซึ่งหลานประจักษ์ในน้ำใจของคุณป้าเป็นอย่างดี

ถึงแม้ว่าคุณป้าจากไปแล้ว แต่ความรักความเมตตาของคุณป้าที่มีต่อหลานยังอยู่และคงอยู่ตลอดไป ด้วยอำนาจแห่งกรรมดีและจิตใจ อันเป็นบุญกุศล ที่คุณป้า สร้างสมมาเป็น

เนื่องนี้จงเป็นผลานิสงส์ ให้ดวงวิญญาณของคุณป้าไปสู่สุคติ ในสัมปรายภพเถิด.

ขอกราบลาด้วยความเคารพรัก

สุเนตรา บัณฑิตย์ (เจี๊ยบ)

น้ำเพชร ชีระพันธ์ (หนู)

เกษนฎา จาตุรงคกุล (ชมพู่)

นภิสสรา จาตุรงคกุล (ขนุน)

กราบคุณแม่ที่รักและเคารพของปุ้ม

คุณแม่เคยพูดเสมอว่า เราอยู่ด้วยกันเพียง 3 คน คือ พ่อ แม่ และลูก บัดนี้คุณแม่ได้จากปุ้มไปแล้ว ปุ้มคงเหงาและคิดถึงคุณแม่มาก ปุ้มรู้ดีว่า คุณแม่ไม่อยากจากปุ้มไปเลย และคุณพ่อก็บอกปุ้มว่า คุณแม่เป็นมะเร็ง แต่ปุ้มก็ยังมั่นใจว่าคุณแม่คงจะรักษาหาย แต่คุณแม่ก็ได้จากปุ้มไปโดยรีบด่วน ซึ่งเร็วเกินไป เกินกว่าที่ปุ้มคิดไว้

ขอให้คุณแม่ ซึ่งเป็นที่รัก ของปุ้ม ไปสู่ความสุขในภพหน้า หากมีบุญวาสนาร่วมกัน ปุ้มจะขอไปเกิดเป็นลูกของคุณแม่อีก

ด้วยความรักคุณแม่อย่างสุดซึ้ง

ปุ้ม

(ดิชยา รัตนพานิช)

"อาลัย........แอ๊ว"

เราได้อยู่ร่วมกันมาเป็นเวลาถึง 20 กว่าปี แอ๊วทำหน้าที่เป็นทั้งภรรยาและเพื่อน ที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขมาด้วยกัน เป็นแม่บ้านที่ใจกว้าง โอบอ้อมอารีต่อเพื่อนบ้านใกล้เคียง ตัดสินใจรวดเร็ว และมีอารมย์ดี จึงเป็นที่รักใคร่ของบรรดาเพื่อนฝูง ตลอดจนผู้ร่วมงาน และเพื่อนบ้าน หรือแม้แต่งานกิจการทางธนาคารของแอ๊วเอง ก็ได้รับการรักใคร่จากผู้บังคับบัญชาและลูกน้องเป็นอย่างมาก

ทางด้านครอบครัว แอ๊วเป็นคนรักบ้าน รักสวย รักงาม เป็นผู้ดูแลบ้านช่อง สิ่งใดที่สามีชอบ ไม่ต้องเอ่ยปากบอก แอ๊วจะสังเกตรู้เอง และจัดหามาให้ โดยสามีแทบไม่ต้องทำอะไรเลย เพราะแอ๊วถือว่าสิ่งที่แอ๊วทำนั้นเป็นความพอใจของแอ๊วเอง และมีความสุขใจที่จะทำเช่นนั้น

โดยปกตินั้น แอ๊วมีโรคประจำตัวอยู่อย่างเดียว คือโรคภูมิแพ้ มักชอบเป็นหวัด และจับหอบหืดบ้างเป็นครั้งคราว แต่ก็ไม่มากมายอะไรนัก ชีวิตเราทั้งสองดำเนินไปด้วยความสุข และมีคนนับหน้าถือตาในจังหวัดนครราชสีมา

เรามีบุตรด้วยกันเพียงคนเดียว ซึ่งกำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในกรุงเทพฯ ด้วยความรักลูก ห่วงลูก ต้องการอยู่ใกล้ลูกแอ๊วจึงขอย้ายเข้ามาทำงานที่สำนักงานใหญ่ ในปี พ.ศ. 2519

ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519 เป็นคราวเคราะห์ของแอ๊วโดยสังเกตุเห็นก้อนเนื้อเล็ก ๆ ขนาดประมาณหัวแม่มือที่เต้านมข้างซ้าย เนื่องจากแอ๊วได้ย้ายมาอยู่ที่กรุงเทพฯ แล้ว จึงได้นำไปให้คุณหมอสมปอง รักษาสุข ที่โรงพยาบาลรามาธิบดี ซึ่งเคยเป็นเพื่อนนักเรียนแพทย์ด้วยกันกับผม เป็นผู้รักษาให้ ได้ทำการผ่าตัดก้อนเนื้อออก เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2519 เป็นโชคร้ายของแอ๊วเหลือเกินที่ผลการตรวจชิ้นเนื้อปรากฏว่าก้อนเนื้อที่เต้านมนั้นเป็นมะเร็งชนิดแพร่กระจายสู่ท่อ หลังจากผ่าตัดแล้วจึงได้ทำการรักษาด้วยการฉายแสงเอ็กซ์เรย์ชนิดลึกอีกครั้งหนึ่ง ต่อมาแอ๊วสบายดี เป็นแอ๊วคนเดิม จึงสามารถไปทำงานได้ โดยมีการตรวจสอบติดตามผลอยู่เสมอเป็นระยะ ๆ มิได้ขาด ตามการนัดหมายของแพทย์

เคราะห์ร้ายของแอ๊วก็ยังไม่หมด ปรากฏว่าหลังจากการใช้เอ๊กซ์เรย์รักษาแล้วประมาณ 1 ปี เกิดมีตับโตขึ้น ซึ่งเป็นผลตามของโรคมะเร็งที่เต้านมซึ่งตัดออกแล้ว ลุกลามไปโดยไม่สามารถทำการผ่าตัดได้ หากปล่อยไว้เช่นนี้จะเป็นอันตรายแก่แอ๊ว ดังนั้นเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2520 แพทย์ผู้ทำการรักษาจึงตัดสินใจใช้ยาทำลายเชื้อมะเร็ง ซึ่งแอ๊วก็แพ้ยานั้นเป็นอย่างมาก ยาที่ใช้ระงับการกระจายของเชื้อมะเร็งได้พักหนึ่ง แอ๊วสามารถไปทำงานได้ด้วยกำลังใจที่เข้มแข็งทั้ง ๆ ที่รู้ตัวอยู่เสมอว่าตัวเองเป็นโรคมะเร็ง แต่ก็อ่อนเพลียลงไปกว่าปกติที่เป็นอยู่

หลังจากนั้นประมาณ 5 เดือน ซึ่งใคร ๆ ทั่วไปนึกว่าแอ๊วหายแล้ว โรคร้ายอันเดิมนี้กลับแสดงอาการขึ้นมาอีก แอ๊วต้องเข้าโรงพยาบาล เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2521 และให้ยาอีกแต่ลดขนาดลง เนื่องจากมีอาการแพ้มาก อาการเพลียต่างๆคงมีมากขึ้น ดังนั้นในวันที่ 17 เมษายน 2521 แอ๊วต้องกลับเข้าโรงพยาบาลอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายของแอ๊ว และในที่สุดแอ๊วก็ถึงแก่กรรมอย่างสงบ เมื่อเวลา 17.50 น. ของวันศุกร์ที่ 25 พฤษภาคม 2521

ด้วยคุณลักษณะ ที่มีความดี สมกับความ เป็นภรรยา ที่ดี เป็นแม่ที่ดีของลูก ประกอบกับบุญกุศลบารมีที่ ได้กระทำไว้ ทั้งชาตินี้และชาติก่อน ขอให้เราทั้งสองนี้ หากเกิดชาติใด แห่งใด ก็ขอให้เราทั้งสองต้องอยู่ร่วมกันอีก ขอให้ดวงวิญญาณของแอ๊วจงไปสู่ในสัมปรายภพหน้าเถิด

ด้วยความรัก และอาลัยอย่างสุดซึ้ง

นายแพทย์ประดิษฐ์ รัตนพานิช

แด่ "เสมอจิตต์" มิตรในเรือน

ผจงจารสารสลักลายอักษร
เพียรประพันธ์มธุรพจน์เป็นบทกลอน
ด้วยอาวรณ์ถวิลถึงรำพึงคิด
โอ้ ! อาลัยมิตรในเรือนแม่เพื่อนยาก
น้ำตาพรากเรียงถ้อยร้อยลิขิต
นึกภาพพจน์แลเล็งเพ่งพินิจ
"เสมอจิตต์" นอนนิ่งไม่ติงกาย
ดูปากแก้มแย้มยิ้มเหมือนยามหลับ
สุดระงับความอาลัย โอ้ ! ใจหาย
ชีวิตพี่ผ่านพบศพคนตาย
มองรูปกายในด้านสังขารธรรม
การเกิดแก่เจ็บตายสลายลับ
ย่อมแตกดับดุจกันวันยังค่ำ
พี่เป็นหมอไม่กำหนดใจจดจำ
ไม่เคยนำมาคิดสักนิดเลย
มาเห็นเมียชีพมลายใจหายหัก
ประหลาดนักนึกมานิจจาเอ๋ย

ทุกข์เพราะรักพรากไปหากใครเคย
จักเฉลยความนัยให้ใครฟัง
　　　น้ำหมึกหลั่งพรั่งพรายปลายปากกา
เพียงน้ำตาจากใจรินไหลหลั่ง
ถ้าอักษรสะท้อนเสียงสะอื้นดัง
คงได้ฟังอักษราโศกาลัย
รำพันความรักเธอเสมอจิตต์
แม่มิ่งมิตรเมียรักที่ตักษัย
โอ้ ! แม่เพื่อนคู่คิดมิตรคู่ใจ
มาจากไปแรมลับไม่กลับคืน
　　　เหมือนโลกมืดชืดชานิจจาเอ๋ย
กระไรเลยไป ไม่กลับหลับไม่ตื่น
หวนรำลึกความหลังไม่ยั่งยืน
กลั้นสะอื้นอัดอั้นรำพันความ
　　　สองเราเคยสุขสมภิรมย์รื่น
แสนสดชื่นสมมาดสวาทหวาม
เพียงดวงใจน่าชมช่างสมนาม
คิดถึงยามอยู่ร่วมเมื่อครองเรือน

งามถ้อยคำน้ำใจหาใครเปรียบ
มาเทียมเทียบเท่าเธอเสมอเหมือน
รักเคารพญาติสนิทติดใจเตือน
สมเป็นเพื่อนคู่ชีวิตยิ่งคิดดู
โดยศักดิ์ศรีเธอเป็นพี่สะใภ้ใหญ่
อัชฌาศรัยนอบนบไม่ลบหลู่
คุณความดีแสนประเสริฐควรเชิดชู
เธอเป็นผู้ช่วยนำความเจริญ
ส่งเสริมเกียรติสกุลเราเฝ้าจงรัก
เสียดายนักสิ้นคำร่ำสรรเสริญ
จะเปรียบกับสิ่งใดก็ไกลเกิน
สุดประเมินคุณค่าราคานาง
เสียดายความสามารถฉลาดเฉลียว
เป็นเครื่องเหนี่ยวโน้มใจไม่หมองหมาง
อุปสรรคสารพันที่กั้นกาง
เธอแผ้วถางช่วยเหลือไม่เบื่อเบือน
โอ้ ! แต่นี้แต่จะแลลับ
ไม่หวนกลับมาให้เห็นอยู่เป็นเพื่อน
ทุกมุมห้องจะหมองเศร้าทั้งเหย้าเรือน

ใครจะเยือนแย้มสรวลชวนสนทนา
ด้วยคำพูดขำคมอารมณ์ขัน
ช่วยชุบชูชีวันให้หรรษา
เธอรักลูกถนอมเลี้ยงเพียงชีวา
อนิจจา! แสนสงสารพยานรัก
ในอ้อมแขนของพ่อหนอลูกแก้ว
จงผ่องแผ้วพูนทวีเป็นศรีศักดิ์
เชิญวิญญาณแม่เจ้าเฝ้าพิทักษ์
ให้ลูกรักเสมอจิตต์ "ดิษยา"
ผู้ลูกหญิงคนเดียวเกลียวสวาท
จงสืบชาติสืบตระกูลอย่าสูญค่า
แม้ความดีมีแม้นเหมือนมารดา
จะพ้นผ่าอุปสรรคเป็นหลักชัย
ด้วยความรักต่อเธอเสมอจิตต์
ขออุทิศความสุขทุกอย่างให้
จะเลี้ยงลูกน้อยแก้วกลอยใจ
แทนความดีที่เธอให้แก่พี่ เอย

นายแพทย์ประดิษฐ์ รัตนพานิช

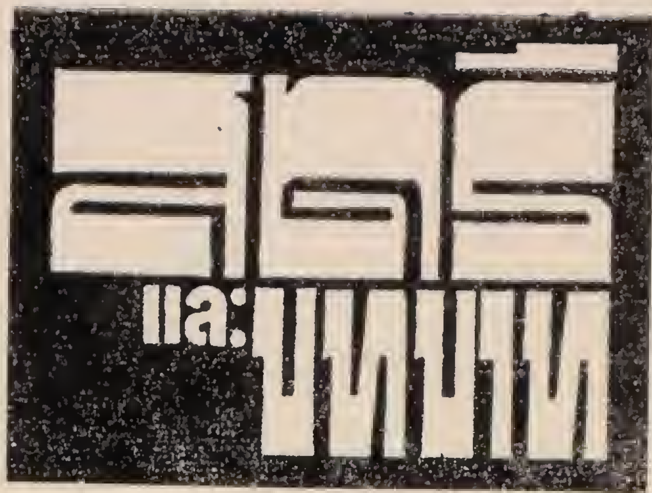
เกียรติประวัติ

จากคอลัมน์สตรีและบทบาท ใน....

หนังสือพิมพ์ ภูธร

ฉบับที่ 3 ปีที่ 1 ประจำเดือนสิงหาคม 2518

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นประจำจังหวัดนครราชสีมา

เสมอจิตต์ รัตนพานิช

สตรีหมายเลข 1

จังหวัดนครราชสีมา ปี 18

"การทำงานด้วยความตั้งใจบริสุทธิ์ใจแล้ว ผลงานออกมาจะมีแต่ความถูกต้อง"

น้อยคนนักที่ไม่รู้จักชื่อ เสมอจิตต์ รัตนพานิช ยิ่งในวงการค้า หน่วยราชการด้วยแล้วยิ่งจะรู้จักดี ในตำแหน่งผู้จัดการธนาคารกรุงไทย สาขานครราชสีมา

ตลอดเวลา 20 ปี ของการต่อสู้ คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช สตรีผู้เลือกแนวทางเดินของชีวิตด้วยตนเอง ใช้ความรู้ ความสามารถในการดำเนินงานด้าน ธุรกิจ

เข้าต่อสู้เพื่อความสำเร็จโดยยึดถือคติในการทำงานว่า "การทำงานด้วยความตั้งใจบริสุทธิ์ใจแล้ว ผลงานที่ออกมาจะมีแต่ความถูกต้อง"

ทำให้สตรีผู้บุกเบิกงานด้านธนาคารผู้นี้ ยืนผงาดควบคุมกิจการธนาคารไม่ด้อยกว่าผู้ชายอกสามศอก

คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช เป็นสตรีคนแรก ที่ได้รับตำแหน่งผู้จัดการธนาคารของนครราชสีมา คือสุภาพสตรีที่กำลังจะแนะนำให้ท่านรู้จัก

คุณเสมอจิตต์ รัตนพานิช เป็นบุตรีของหลวงอักษรสาร-กิจและคุณลม่อม กำเนิดที่อำเภอเมืองยะลา เมื่อ 18 กันยายน 2468 สำเร็จเตรียมอุดม จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย และได้ศึกษาทางเภสัชศาสตร์ที่จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์ สำเร็จหลักสูตรเป็นบัณฑิต พ.ศ. 2494 เข้าทำงานครั้งแรกที่ธนาคารแห่งประเทศไทย และต่อมาได้ทำงานธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขานครราชสีมา (เดิมเป็นธนาคารเกษตรจำกัด) ในตำแหน่งผู้รักษาเงิน และต่อมาได้เป็นผู้ช่วยผู้จัดการ และผู้จัดการตามลำดับ

คุณเสมอจิตต์ ได้สมรสกับนายแพทย์ประดิษฐ์ รัตน-พานิช (พ่อพระ) นายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครราชสีมา มีบุตร 1 คน คือ ด.ญ. ดิชยา รัตนพานิช

เล็บมือนาง

บทความ

สินเชื่อเพื่อการเกษตร

ที่ ต. ใหม่ อ. โนนสูง

ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์รายวัน "สยามรัฐ"

ตั้งแต่วันที่ 18–26 ตุลาคม 2517

สยามรัฐ 18 ตุลาคม 2517

การให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรโครงการพื้นที่ดีเด่นประจำปี 2517

ณ ตำบลใหม่ อ. โนนสูง จ. นครราชสีมา

บทนำ

การที่ประเทศเกษตรกรรมจะเจริญก้าวหน้าด้วยวิธีการทางด้านการพัฒนาการเกษตรได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรเป็นหลักสำคัญ ถ้าเกษตรกรมีฐานะยากจนมีแต่หนี้สินล้นพ้นตัวแล้ว คงจะไม่เกิดประโยชน์ในการประกอบอาชีพด้วยการเกษตรกรรม การปล่อยสินเชื่อเพื่อการเกษตร เป็นทางหนึ่งของการพัฒนาการเกษตรซึ่งเป็นภาระที่สำคัญควรตระหนักถึงว่าจะก่อให้เกิดปัญหาแก่เกษตรกรมากยิ่งขึ้นด้วยการสร้างหนี้ หรือจะช่วยพยุงฐานะของเกษตรกรให้ดีขึ้น ในการนี้ทางสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทร่วมกับธนาคารกรุงไทย จำกัด ดำเนินการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรในโครงการพื้นที่ดีเด่น ณ ตำบลใหม่

อ. โนนสูง จ. นครราชสีมา ประจำปี 2517 เป็นโครงการแห่งหนึ่งที่ทำพร้อมกันไปในขณะนี้

สภาพทั่วไปของตำบลใหม่ อ. โนนสูง จ. นครราชสีมา

สภาพทางภูมิศาสตร์

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไป เป็นที่ดอนที่ตั้งอยู่บนที่ราบสูงโคราช พื้นที่ส่วนใหญ่ได้รับการปราบเรียบเพื่อที่ใช้ในการเพาะปลูก ในบริเวณที่นามีต้นไม้ใหญ่ยืนต้นแทรกอยู่ทั่วบริเวณท้องที่

ชนิดของดินประกอบด้วยดินขุด Lowhlumic gley soils and Red Yellow Podzolic soils with laterite, an old alluvium; level toundulating (Unit 9)[1/] เป็นดินร่วนและดินร่วนปนทราย มีทั้งการระบายน้ำดี และชนิดมีการระบายน้ำเลวและระดับความสมบูรณ์ของดินต่ำ ในบางบริเวณของพื้นที่ตำบลนี้จะมีดินประเภท Alluvial soils on recent alluvium: (Unit 2)[2/] ซึ่งเป็นดินเหนียวจัด มีระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลางถึงค่อนข้างสูง และมีการระบายน้ำเลว กอปรกับเป็นดินที่มีสารมีฤทธิ์เป็นด่างน้อย

อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 32.2 องศาเซนติเกรด อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 21.9 องศาเซนติเกรด อุณหภูมิสูงสุดอยู่ในเดือนเมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดอยู่ในเดือนมกราคมของทุกปี ฤดูฝนของบริเวณตำบลใหม่ เริ่มจากเดือน เมษายน–ตุลาคม ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,111.9 มม ต่อปี ฝนตกหนักที่สุดในเดือนกันยายน เฉลี่ย 248.5 มม. สาเหตุที่มีฝนตกน้อยเนื่องมาจากได้รับอิทธิพลจากสถานที่ตั้งบนที่ราบสูงโคราช[3/] เพราะมีทิวเขาเพชรบูรณ์ กั้นมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

ตำบลใหม่อยู่ห่างจากบริเวณตัวจังหวัดนครราชสีมาประมาณ 26 กม. มีทางหลวงสายมิตรภาพ–(นครราชสีมา–หนองคาย) ผ่าน และห่างจากตัวอำเภอโนนสูงประมาณ 5 กม. (ตามแนวทางถนนเข้าสู่อำเภอ) ทิศเหนือจดบริเวณเทศบาลตำบลโนนสูง ทิศใต้จดบริเวณตำบลโตนด ทิศตะวันออกจดบริเวณดอนชมพู ทิศตะวันตกจดอำเภอเมืองนครราชสีมา

พื้นที่ที่ทำการเกษตรของประชากรในบริเวณตำบลใหม่ มีแหล่งน้ำอยู่ในหมู่ที่ 4 เป็นบึงหนองที่ขังน้ำ แต่ในบางปีกันดารน้ำ ๆ ในบึงจะแห้งขอด ซึ่งประชากรส่วนใหญ่สามารถ

จะใช้น้ำจากแหล่ง ดังกล่าว ทำ การ เพาะ ปลูก ระ หว่าง เดือน กรกฎาคม–ธันวาคม

ประชากร

ประชากรในตำบลใหม่มีทั้งสิ้น 7,423 คน เป็นชาย 3,849 คน และเป็นหญิง 3,574 คน (สำรวจเมื่อ สิงหาคม 2517) ประชากรที่มีฐานะดีมีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 7 คน เป็นบุคคลวัยทำงานโดยเฉลี่ย 3 คน (คิดปัดเศษทศนิยม) เป็นเด็กและคนชรา 4 คน ส่วนประชากรที่มีฐานะยากจน มีสมาชิกในครัวเรือน 6 คน เป็นบุคคลวัยทำงาน 3 คน ประชากรในท้องถิ่นนี้ ได้รับการศึกษาโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่จบเพียงชั้นประถมปีที่ 4 ประกอบอาชีพการทำนาเป็นอาชีพหลักทำไร่ปอ มันสำปะหลังเป็นอาชีพรอง มีสวนผลไม้ มะพร้าว กล้วย มะม่วง ปลูกไว้มี ได้จำหน่ายมีนุ่นบ้างเล็กน้อย ส่วนการเลี้ยงสัตว์ ไว้ขาย และใช้งานไปพร้อม ๆ กัน

การปกครอง

ตำบลใหม่อยู่ในสังกัดของอำเภอโนนสูง จังหวัดนคร-ราชสีมา

นายอำเภอโนนสูง ขณะทำการสำรวจ (สิงหาคม 2517) คือ นายบุรี กิติถิน

กำนันตำบลใหม่ คือ นายสวัสดิ์ ไกรกลาง

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

กล่าวโดยทั่วไปแล้วตำบลใหม่ อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา นี้มีแหล่งรายได้หลักของประชากรขึ้นอยู่กับการเพาะปลูกเป็นส่วนใหญ่ จาาสถิติในปี พ.ศ. 2514 มูลค่าเพิ่มของผลผลิตทางการเกษตร ประมาณร้อยละ 30 ทุกครัวเรือนในบริเวณนี้ทำการกสิกรรม และเมื่อว่างจากการผลิตก็หางานอื่นทำ

ก. การยึดครองที่ดิน สำหรับประชากรมีฐานะดี จะถือครองที่ดินสูงสุดโดยเฉลี่ย 61.52 ไร่ เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด และทำประโยชน์ในทางการเกษตร 42.12 ไร่ เป็นที่ปลูกสร้างโรงเรือนและที่อยู่อาศัย 3.31 ไร่ นอกนั้นเป็นที่ว่างเปล่าที่มิได้ทำประโยชน์อันใด ส่วนประชากรที่ยากจน ถือครองที่ดินทั้งหมดโดยเฉลี่ย 10.10 ไร่ ใช้ทำการเกษตร 7.53 ไร่ เป็นที่ปลูกสร้างโรงเรือนประมาณ 1.02 ไร่ นอกนั้นเป็นที่ว่างเปล่า

ทั่วทั้งตำบลมีอยู่ 2 ราย ที่เช่าทำกิน โดยจ่ายค่าเช่าในรูปพืชผลอัตราร้อยละ 40

ข. ชนิดของฟาร์ม ส่วนใหญ่ทำฟาร์มปลูกพืช 2 รุ่น หมุนเวียนกันไป คือ ทำนา และทำปอ แต่การทำปอมีจำนวนน้อยถัวเฉลี่ยประมาณ 6.23 ไร่ สัตว์เลี้ยงมีเลี้ยงไว้ใช้งาน และขายเมื่อปลดชราแล้ว

ชนิดของพืชที่ใช้ปลูกนั้น มีข้าวพันธุ์ กข. 1, กข. 2 พันธุ์เหลืองอ่อนและข้าวดอกมะลิ ทำปอแก้วและมันสำปะหลังด้วย ผลผลิตต่อไร่โดยไม่มีการใช้ปุ๋ยโดยเฉลี่ย ข้าว 20 ถัง/ไร่ ปอ 100 กก./ไร่ และมันสำปะหลัง 1,000 กก/ไร่ ซึ่งสินค้าเหล่านั้นนอกจากข้าวมีพ่อค้ามารับซื้อถึงที่ โดยที่บริเวณอำเภอโนนสูง ตอนใกล้ตลาดก็มีลานตากมันของพ่อค้าคนกลางรับซื้ออยู่ โดยเฉพาะข้าวนั้นส่วนใหญ่ เก็บไว้บริโภคและทำพันธุ์มากกว่าที่จะขาย

สัตว์เลี้ยงมีโค กระบือ พันธุ์พื้นเมือง สุกรพันธุ์ Duroc–jersy เป็ด ไก่

ค. การจำแนกผลผลิต ในรอบปีที่ประชากรปลูกข้าว จำนวนทั้งสิ้น 17,021 ไร่ ได้ผลผลิตทั้งหมด

345,781 กก. เก็บไว้ทำพันธุ์ 70,000 กก. ใช้บริโภคในครัวเรือน 245,281 กก. นอกนั้นเหลือขาย

ส่วนการจำหน่ายผลิตผลเกษตร โดยทั่วไปนั้นประชากรจำหน่ายให้แก่พ่อค้า ในราคาข้าวเปลือก กก. ละ 2 บาท มันสำปะหลัง กก. ละ 30 สตางค์ และปอ กก. ละ 2.10 บาท (ประมาณโดยเฉลี่ย)

การลำเลียงขนส่งผลิตผลเกษตรจากแหล่งผลิตไปสู่แหล่งของผู้รับซื้อ โดยปกติใช้รถยนต์บรรทุก 6 ล้อ ขนาดจุ 10–12 ตัน ระยะทางจากฟาร์มไปที่สถานที่รับซื้อประมาณ ๔ กม. เสียค่าใช้จ่ายอัตราคงตัวเที่ยวละ 200 บาท ซึ่งพ่อค้าจะหักเงินจากการเอารถเข้าไปรับบรรทุกผลิตผลในฟาร์ม โดยคิดราคาเต็มที่ ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการขนส่งเกษตรกรต้องรับภาระเองทั้งหมด

ง. รายได้–รายจ่าย ในรอบปีที่ผ่านมาครอบครัวประชากรที่มีฐานะดี มีรายได้จากการขายข้าว ปอ มันสำปะหลังโดยเฉลี่ยปีละ 6,122.37 บาท และมีรายจ่ายในครัวเรือน 6,015.93 บาท ส่วนประชากรที่ยากจนมีรายได้

จากการขายปีละ 3,069.24 บาท และมีรายจ่ายในครอบครัวโดยเฉลี่ยปีละประมาณ 3,512.66 บาท

ซึ่งรายได้นอกการเกษตรนั้นมีการรับจ้างทำไร่ ได้ค่าจ้างประมาณ 650 บาทต่อคนต่อปี บางส่วนของประชากรที่ว่างจากการเกษตรจะอพยพเข้ากรุงเทพ ฯ ชั่วคราวไปรับจ้างขับรถแท็กซี่ รับจ้างทำไร่ที่ อ. ปากช่อง อ. ปักธงชัย อ. นางรอง รายได้ประมาณแน่นอนไม่ได้ และพอถึงฤดูทำนาก็กลับมาทำนาต่อตามเดิมเป็นเช่นนี้ทุกปี

ภาวะหนี้สิน

ในรอบปีที่ผ่านมา พ.ศ. 2516 เกษตรกรไม่ได้กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินแห่งใดเลย พึ่งจะเริ่มรู้จักกู้จากสถาบันการเงินทางธนาคารพานิชย์ ในปี พ.ศ. 2517 นี่เอง โดยทางสำนักงาน เร่งรัดพัฒนาชนบทร่วมกับธนาคารกรุงไทยจำกัด ดำเนินการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร ในบริเวณโครงการพื้นที่เด่น ตามแผนงานธุรกิจเศรษฐกิจ และทางธนาคารเพื่อการเกษตรก็ดำเนินการอิสระต่อกัน และโครงการต่างกันด้วย

แผนงานธุรกิจเศรษฐกิจชนบท

แผนงานนี้เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร ซึ่งทาง รพช. ดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 ตามแผนงานนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเกษตรกรในเขตเร่งรัดพัฒนาชนบทในฝ่ายที่มีการรุกรานของคอมมิวนิสต์ ทาง รพช. เป็นผู้จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรอำเภอขึ้น โดยมีสิ่งประกอบดังนี้

– ฉางเก็บวัสดุสินเชื่อเพื่อการเกษตร เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง

– เครื่องมือทางด้านการเกษตร เช่น เครื่องสูบน้ำ แทรคเตอร์

– คณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกร และที่ทำงานของของคณะกรรมการ

– ผู้จัดการกลุ่มเกษตรกร และสมาชิก

ธนาคารให้ความร่วมมือโดยการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรแก่สมาชิกกลุ่ม ๆ ในรูปของการให้สินเชื่อเป็นวัสดุ เพื่อเพิ่มผลผลิตของกลุ่ม ๆ

ความสัมพันธ์ของหน่วยงานในแผนธุรกิจเศรษฐกิจ

รพช. จัดหาวัสดุให้แก่กลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกร จ่ายวัสดุให้แก่สมาชิกที่จะขอกู้ตามใบสั่งจ่ายวัสดุของธนาคาร

สมาชิก เสนอคำขอกู้ตามแบบสำรวจแสดงฐานะเกษตรกร เมื่อได้รับการอนุมัติจากธนาคารให้ทำสัญญา และรับวัสดุตามความต้องการและตามธนาคารอนุมัติ

ธนาคาร ตัดบัญชีของสมาชิกตามใบรับวัสดุ โดยที่ธนาคารเป็นเจ้าหนี้ และเกษตรกรเป็นลูกหนี้

ธนาคารให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรแก่สมาชิกในระยะสั้นเพียง 1 ปี การดำเนินการให้สินเชื่อประเภทพืชเพื่อเพิ่มผลผลิตขึ้นอยู่กับแต่ละท้องที่ ซึ่งทางกลุ่มจะเสนอให้ รพช. พิจารณาการส่งเสริม ข้าว ปอ มัน และกำหนดวงเงินเท่าที่จำเป็นที่สุดในการเกษตรกรรม ซึ่งทางธนาคารจะกำหนดให้สมาชิกกลุ่มย่อยร่วมกันรับสภาพหนี้ร่วมกันในฐานะผู้กู้ร่วม

ในการสำรวจของธนาคารตามแบบแสดงฐานะเกษตรกร ธนาคารจะเก็บรายละเอียด และพิจารณาว่าสมาชิก ต้องเป็นผู้ที่ไม่เคยมีหนี้สินกับสถาบันการเงินใดมาก่อน และเป็นผู้มีความขยันในการประกอบอาชีพด้วย ในการนี้ทางธนาคารกรุงไทย จำกัดได้ให้ความร่วมมือกับทาง รพช. ให้สินเชื่อเพื่อการ

เกษตรแก่เกษตรกรในเขตพื้นที่ดีเด่น ตามแผนงานพื้นที่ดีเด่น รพช. ซึ่งได้เริ่มโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2517 เป็นการนำแผนธุรกิจเศรษฐกิจมาทำในเขตพื้นที่ดีเด่นโดย

1. เขตการปฏิบัติการให้สินเชื่อ รพช. เป็นผู้กำหนดให้ตำบลใหม่ อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เป็นเขตหนึ่งใน 16 จังหวัด

2. ในการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร ต. ใหม่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขานครราชสีมา ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ รพช. ส่วนกลาง และเจ้าหน้าที่ รพช. ประจำจังหวัด โดยทำการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เมื่อเดือนกรกฎาคม 2517 โดยมีกลุ่มย่อยซึ่งประกอบด้วยสมาชิก 5 – 10 คน และแต่ละกลุ่มย่อยมารวมเป็นกลุ่มเกษตรกร โดยที่กลุ่มย่อยจะคัดเลือกเกษตรกรที่มีภูมิลำเนาในหมู่บ้านเดียวกัน และพื้นที่ปลูกบริเวณเดียวกัน มีความซื่อสัตย์ต่อกัน นำเสนอแบบแสดงฐานะของเกษตรกร ซึ่งพนักงานสินเชื่อเพื่อการเกษตรประจำสาขาของธนาคารจะออกไปสำรวจฐานะของเกษตรกร เพื่อนำข้อมูล มาประกอบการพิจารณา อนุมัติการให้กู้ของ ผู้จัดการสาขา

คุณสมบัติของเกษตรกรผู้ที่จะได้รับสินเชื่อเพื่อการเกษตร

1. มีสัญชาติไทย

2. มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์

3. เป็นเกษตรกร คือเป็นผู้มีอาชีพหลักในการทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ หรือมีกิจการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

4. มีความชำนาญ หรือได้รับการอบรมทางการเกษตรมาพอสมควร

5. มีที่อยู่และประกอบการเกษตรส่วนใหญ่ของตนเองในท้องที่ ดำเนินงานสินเชื่อ เพื่อการเกษตร ของธนาคารซึ่งตนจะขอกู้

6. เป็นผู้มีลู่ทาง ที่จะก่อให้เกิดผลิตผลการเกษตรเพื่อขายปีหนึ่งๆ เป็นมูลค่าเพียงพอที่จะชำระหนี้เงินกู้ได้ตามสัญญา

7. เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีชื่อเสียงดี ขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ และรู้จักประหยัด

8. ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

9. ไม่เป็นคนล้มละลาย หรือเป็นผู้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว

10. ไม่เคยทำผิดระเบียบสินเชื่อ เพื่อการเกษตรของธนาคารอย่างร้ายแรง

11. ต้องไม่เป็นสมาชิกและมีหนี้สินอยู่ที่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือสถาบันกลุ่มเกษตรกร สถาบันใดสถาบันหนึ่งอยู่ก่อน

วงเงินกู้พิจารณาประเภทอาชีพที่ส่งเสริม คืออาชีพหลัก อาชีพรอง และอาชีพเสริม โดยระยะเวลากู้ไม่เกิน 1 ปี (โดยต่อสัญญาได้ในรูปแบบแผนงาน รพช. สมบูรณ์แบบ) คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 ต่อปี หลักประกันรับผิดชอบร่วมกันอย่างลูกหนี้ร่วมโดยที่บุคคลค้ำประกันกันเองในกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่ม การทำสัญญากู้เงินเพื่อการเกษตรอย่างลูกหนี้ร่วมจะทำให้เฉพาะกลุ่มที่ได้รับการอนุมัติให้กู้ ทุกคนลงนามร่วมกันในฐานะผู้กู้ร่วมและผู้ค้ำประกันร่วมกัน และแทนกันอย่างลูกหนี้ร่วม

สำหรับกลุ่มเกษตรกรตำบลใหม่ อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีสมาชิก 22 กลุ่มย่อยดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนและเกษตรกรได้รับวัสดุปุ๋ยไปเรียบร้อย ทำการเพาะปลูกและหารายได้เข้ากลุ่มเกษตรกร โดยกำไรจากการดำเนินการเป็นเงินเริ่มต้นของกลุ่มฯ เท่ากับ 12,862.50 บาท นับว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดีในการดำเนินงานตามแผนงานที่จัด

คนกลางที่จะฉวยกำไรไปจากเกษตรกร เงินกำไรนี้ได้จากการขายปุ๋ยที่เหลือ จากการขายผลิตผลทางการเกษตรในรุ่นแรกของปีการเพาะปลูก

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. น้ำไม่พอเพียงแก่การเพาะปลูก ฝนแล้งไม่ตรงตามฤดูกาล

2. ขาดความรู้ด้านการเพาะปลูกสมัยใหม่

3. ขาดเงินทุนที่จะมาใช้หมุนเวียน ระหว่างการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์

4. อิทธิพลจากพ่อค้าคนกลางที่รับซื้อผลิตผล แต่สามารถขจัดได้เมื่อตั้งกลุ่มเกษตรกร

ผลการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรและข้อเสนอแนะ

เกษตรกรรู้จักการใช้เงินทุนหมุนเวียน ในรูป วัสดุแทนการให้เงินสดซึ่งเกษตรกรอาจนำไปใช้ ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ และการติดตามกำกับผลเป็นระยะโดยแนะนำความรู้ทางด้านการเกษตร ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของพนักงานสินเชื่อเพื่อการเกษตร (ธนาคารพาณิชย์บางแห่งกำหนดนโยบายเพียง

เพื่อให้สอดคล้องแก่นโยบายของรัฐบาลเท่านั้น แต่การดำเนินการยังอยู่ในวงแคบและมีเงินทุนของสินเชื่อจำกัด) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอาจสูงไปบ้างแต่เมื่อคิดถึงผลที่ได้รับก็คุ้มค่าในการที่ยกระดับฐานะของเกษตรกรให้ดีขึ้นกว่าเก่า และมีความคิดว่าทางธนาคารพาณิชย์ไม่ได้ทอดทิ้งเลย ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรตำบลใหม่ อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมาได้รับผลการให้สินเชื่อโดยการกำกับแนะนำมีผลกำไร ก็น่าที่รัฐจะขยายงานให้กว้างทั่วประเทศโดยโครงการเช่นนี้อย่างจริงจังต่อไปอีก

เสมอจิตต์ รัตนพานิช
เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฏ์

ยาเพื่อชีวิต

ความเป็นพิษของยารักษาโรค

ชมรมเผยแพร่ความรู้เรื่องยา
สโมสรนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหิดล

เมื่อเกิดความเจ็บป่วยขึ้น สิ่งที่ต้องการเป็นอันดับแรกคือ หายามากินเพื่อจะได้หายจากโรค ซึ่งบางทีไม่ได้เฉลียวใจเลยว่า ยาทุกชนิดมีพิษแอบแฝงอยู่ การใช้ยาโดยไม่มีความรู้หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นอกจากจะทำให้โรคเก่าไม่หายแล้ว ยังอาจเกิดโรคใหม่ที่หาสาเหตุไม่เจออีกด้วย ดังนั้น ก่อนจะใช้ยาเราจึงควรรู้ถึงอันตรายของมัน

อันตรายจากการใช้ยารักษาโรค อาจเกิดขึ้นได้จากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. **การใช้ยาเกินขนาด** ก่อนอื่นเราควรรู้ว่า

การที่ยาจะสามารถรักษาโรคได้นั้นจะต้องมีปริมาณของยาในเลือดหรือในเนื้อเยื่อสูงเพียงพอถึงระดับหนึ่ง จึงจะสามารถรักษาโรคได้ ถ้าระดับยาต่ำไปการรักษาก็ไม่ได้ ถ้าระดับยาสูงเกินไป ก็จะเกิดอันตรายต่อระบบการทำงานต่าง ๆ ของร่างกายจนอาจถึงตายได้

ยาที่กินทีละเม็ด ถ้ากินพร้อมกันทีเดียว 3 เม็ด ผลการรักษายังคงเดิม แต่อันตรายเพิ่มขึ้น 3 เท่า

การใช้ยาเกินขนาดเกิดอันตรายมาก เป็นต้นว่า ยาถ่าย ถ้ากินมากไปก็กลายเป็นท้องร่วง คนเป็นโรคความดันโลหิตสูง ถ้ากินยาลดความดันมาก ๆ จะทำให้เลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอ สมองขาดอ๊อกซิเจน หน้ามืด เกิดสมองพิการได้ ยานอนหลับ ถ้ากินมากไป ก็อาจหลับโดยไม่มีวันตื่นได้

ข้อแนะนำในการกินยา ไม่ควรจะร้อนใจอยากให้หายเร็ว ๆ ควรกินตามที่แพทย์กำหนดยาที่กินปุ๊บหายปั๊บ อาจจะกินปุ๊บตายปั๊บได้เช่นกัน กรุงโรมไม่ได้สร้างเสร็จภายใน 3 วันฉันใด ร่างกายที่เจ็บ

ป่วยก็ไม่สามารถรักษาให้หายได้ภายใน 3 ช.ม. ฉันนั้น

2 **ผลข้างเคียง** (Side effect) ยาแทบทุกชนิดนอกจากจะมีผลในทางรักษาแล้ว ยังอาจทำให้เกิดผลอย่างอื่นแทรกอยู่ด้วย ผลข้างเคียงที่แทรกอยู่นั้นบางชนิดอาจไม่ร้ายแรงเท่าไร แต่บางชนิดมีอันตรายร้ายแรงที่น่ากลัวมาก เป็นต้นว่า พวกยาแก้ไอ ขับเสมหะ หรือยานอนหลับเมื่อใช้แล้วอาจทำให้เกิดการเสพติดได้ ยาที่แก้แพ้ท้องในหญิงมีครรภ์ ได้แก่ ธาลิโดไมด์ (Thalidomide) มีผลข้างเคียงที่ร้ายแรงมากคือทำให้ทารกในครรภ์พิการ และตายได้ ยาสเตรปโตมัยซิน ใช้รักษาวัณโรคแต่มีพิษทำให้ หูหนวกเสียการทรงตัวได้ การซื้อยากินเองจึงควรระวังถึงผลข้างเคียงของยาด้วย โดยเฉพาะหญิงมีครรภ์ ไม่ควรใช้ยาโดยไม่จำเป็น ถ้าจะใช้ต้องอยู่ภายใต้การแนะนำและควบคุมของแพทย์อย่างใกล้ชิด

3. **การแพ้ยา** (Drug allergy). การแพ้ยาเป็นอาการที่แสดงออกหลังจากร่างกายได้รับยาเข้าไป เนื่องจากร่างกายเคยได้รับยาประเภทเดียวกันมาก่อน การที่

เกิดแพ้ เพราะเมื่อร่างกายได้รับยาครั้งแรก อาจเป็นโดยการกิน การทา เมื่อยาเข้าไปในร่างกายแล้ว ร่างกายก็ค่อยๆ สร้างภูมิต้านทานขึ้นต่อต้านยานั้น ๆ ซึ่งกินเวลานานพอสมควร เมื่อร่างกายสามารถสร้างภูมิต้านทานต่อยานั้นแล้ว ถ้าได้รับยาชนิดนั้นเข้าไปอีก ภูมิต้านทานนั้นจะเข้าไปรวมกับยา เกิดสารประกอบเชิงซ้อน (Complex) ทำให้เกิดอาการแพ้ขึ้น อาการแพ้ อาจค่อย ๆ เป็นค่อย ๆ ไป หรือเกิดในทันทีอาจมีเพียงขึ้นผื่นตามผิวหนังแบบลมพิษ หรือ อาจรุนแรงถึงตายได้

4. **การดื้อยา** (Drug resistance) การดื้อยาหมายถึงการที่เชื้อซึ่งแต่เดิมถูกทำลาย โดยยาชนิดหนึ่งแต่สามารถปรับตัวจนไม่ถูกทำลายโดยยานั้นอีก การปรับตัวนี้อาจเกิดเป็นการเปลี่ยนแปลงลักษณะคุณสมบัติ (Mutation) หรือสร้างขึ้นมาทำลาย เมื่อเชื้อโรคชนิดหนึ่งดื้อยามันสามารถถ่ายทอดการดื้อยาไปให้เชื้อชนิดอื่น และลูกหลานของมันได้ หรือบางทีเมื่อดื้อยาตัวหนึ่งแล้ว ทำให้สามารถดื้อยาตัวอื่นได้อีกหลายชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาพวกปฏิชีวนะ ถ้าใช้พร่ำเพรื่ออย่างไม่ถูกต้อง เช่นใช้ ๆ หยุด ๆ กินไม่สม่ำเสมอจะ

ทำให้เชื้อดื้อยา ทำให้ยากแก่การรักษา เป็นผลร้ายต่อตัวเองและ ต่อสังคม ต่อตัวเอง เช่น เมื่อเชื้อเกิดดื้อยาแล้วการให้ยาก็ไม่ได้ผล ต้องเพิ่มขนาดยาขึ้นเรื่อย ๆ จนพิษของยาทำอันตรายแก่ร่างกายได้ ผลต่อสังคมเช่น คนเป็นกามโรคมักกลัว อาย ไม่กล้าไปหาหมอจึงไปหาซื้อยามากินเอง ทำให้เชื้อที่ดื้อยานั้นไปยังคนอื่นอีกด้วย ทำให้ปัญหาสังคมกว้างมากขึ้น

5. **การใช้ยาในทางที่ผิด** เช่นมอร์ฟีนซึ่งใช้เป็นยาแก้ปวด แต่เอามาฉีดเพื่อให้เกิดอารมณ์เคลิบเคลิ้ม ยากระตุ้นประสาท (Amphetamine) ก็นำมาเป็นยาแก้ง่วง ส่วนมากใช้ในพวกนักศึกษาที่ดูหนังสือก่อนสอบ พวกขับรถกลางคืนและพวกโสเภณี ยาเหล่านี้ เมื่อนำมาใช้ในทางที่ผิดก็ให้โทษแก่ร่างกายคือ ทำให้เกิดเสพติด มีอันตรายต่อจิตใจและร่างกายอย่างมาก ร่างกายเสื่อมโทรมจิตใจก็อ่อนแอ ควบคุมอารมณ์ไม่ได้

6. **ปฏิกิริยาของยาหลายชนิดในร่างกาย** เมื่อยามากกว่า 2 ชนิดเข้าไปในร่างกายพร้อม ๆ กัน ยาเหล่านั้นอาจจะเสริมฤทธิ์กันเอง ทำให้มีผลมากขึ้น หรือว่าฤทธิ์ของ

ยารุนแรงขึ้นกว่าปรกติหรือบางทีอาจ ฆ่าฤทธิ์กันเองทำให้ไม่มีผลต่อการรักษาเพียงพอ เช่นในเด็กอ่อนมีสารบิลิรูบิน (Bilirubin) มาก แต่ไม่มีอันตราย เพราะรวมตัวกับโปรตีน เมื่อให้กินยาพวกซัลฟาหรือวิตามินเคเข้าไป มันจะไปไล่ที่บิลิรูบินออกจากโปรตีน แล้วเข้าไปในเนื้อเยื่อและสมอง ทำให้เด็กมีความผิดปรกติคือ มีอาการตัวเหลือง และปัญญาอ่อน

7. การตอบสนองต่อยาในคนที่มีความผิดปรกติทางพันธุกรรม คนบางคนมีข้อบกพร่องทางกรรมพันธุ์โดยที่ตัวเองไม่รู้ เพราะว่า ไม่มีอาการผิดปรกติแสดงออกมาให้เห็นแต่เมื่อกินยาบางชนิดเข้าไป อาการผิดปรกตินั้นจะแสดงออกทันที ซึ่งอาจเป็นอันตรายได้ เช่นบางคนในเม็ดเลือดมีแอนไซม์ G6PD (enz. glucose-6-phosphate dehydrogense) ผิดปรกติ เมื่อได้กินยาซัลฟา หรือยาแก้ไข้ในขนาดธรรมดาๆ จะทำให้เม็ดเลือดแดงแตก เกิดโรคโลหิตจาง หรือ ปัสสาวะออกมาเป็นเลือดได้

ข้อควรระวัง

การใช้ยาทุกชนิด ควรจะต้องคำนึงอยู่เสมอว่า ยามี

ทั้งคุณและโทษพอ ๆ กัน ถ้าไม่จำเป็นอย่าไปใช้ และเมื่อจำเป็นต้องใช้ ก็ให้ผู้ที่มีความรู้แนะนำ ไม่ควรไปซื้อหามากินเองโดยไม่รู้เรื่อง

ยาปฏิชีวนะ

ยาปฏิชีวนะ เป็นสารที่สกัดจากแบคทีเรียและราบางชนิด ซึ่งสามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อโรคได้หลายชนิดเป็นยาที่ใช้ได้ผลดีมากในปัจจุบัน แต่ก็มีโทษมากพอๆ กับประโยชน์ของมัน เนื่องจากภาวะการณ์ของตลาดยาเมืองไทย ทำให้มีการขายยาปฏิชีวนะกันอย่างแพร่หลาย การซื้อก็ง่าย ราคาพอสมควร ประชาชนจึงนิยมซื้อมาใช้กันเองมากเพราะรักษาโรคได้ ผลชะงัด โดยไม่ ต้องเสีย เงินเสีย เวลาไปโรงพยาบาล แต่การซื้อยาปฏิชีวนะมาใช้เองนั้น มีอันตรายทั้งทางตรงและทางอ้อมมากมายซึ่งผู้ใช้ยามองไม่เห็น ผู้ใช้ยาจึงควรจะมีความรู้ ไว้บ้าง เพื่อจะได้นำไปใช้ให้เกิดความปลอดภัยทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น

ยาปฏิชีวนะแทบทุกชนิดมีพิษร้ายแรง และเมื่อใช้ไปนาน ๆ อาจทำให้เกิดการแพ้ยาขึ้นได้ แพทย์เอง ก่อนที่จะ

จ่ายยาปฏิชีวนะ ก็จำเป็นต้องวินิจฉัยโรคอย่างละเอียดทางห้องวิจัย (Laborutory)ว่าโรคนั้น ๆ เกิดจากเชื้ออะไรแน่ เพื่อจะสามารถเลือกใช้ยาได้ถูกต้อง โรคบางชนิดเกิดจากเชื้อหลายตัว โดยเชื้อแต่ละตัวมีความต้านทานต่อยาไม่เท่ากัน แพทย์ก็ต้องเลือกจ่ายยาที่มีประสิทธิภาพที่สุด มีอันตรายต่อผู้ป่วยน้อยที่สุด สมมุติเราป่วยเป็นโรคอย่างหนึ่ง เราไม่มีทางรู้แน่ว่าโรคนั้นเกิดจากเชื้ออะไร การที่ไปซื้อยามากินเอง จึงเป็นการรักษาอย่างเดาสุ่ม ซึ่งนอกจากจะไม่ช่วยรักษาโรคแล้วยังอาจทำให้เกิดโทษขึ้นอีกด้วย ฉะนั้นหนทางที่ดีที่สุด ถ้าเป็นยาปฏิชีวนะแล้ว ไม่ว่าประเภทไหนไม่จำเป็นอย่าไปซื้อมาใช้เอง โดยเฉพาะเด็กเล็กที่อายุยังไม่ถึง ๘ ขวบ ไม่ควรซื้อยามาใช้เองเลย ถ้าจำเป็นต้องใช้ก็ควรให้ผู้มีความรู้เรื่องยาแนะนำเสียก่อน

ยาปฏิชีวนะที่ขายกันตามท้องตลาดมีมากมายหลายร้อยชื่อ ความจริงมีอยู่ไม่กี่ชนิดเลย ได้แก่

– เพนิซิลลิน และเซบพาโลสปอริน (Penicillin. Cephalosporin)

– คลอแรมเฟนิคอล (Chloramphenicol)

– เตตราไซคลีน เช่น ออริโอมัยซิน (Tetracycline eg. Aureomycin)

– อมิโนไกลโคไซด์ เช่น สเตรปโตมัยซิน กานา-มัยซิน นีโอมัยซิน (Aminoglycoside eg. Streptomycin, Kanamycin, Neomycin)

– มาโครไลด์ เช่น อริโธรมัยซิน (Macrolide eg. Erythromycin)

ข้อควรปฏิบัติ

1. กินยาให้ครบจำนวนเพื่อป้องกันการดื้อยา ของเชื้อโรค

2. การไม่สบายเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นเป็นหวัด ไม่ควรใช้ยาปฏิชีวนะ

3. ยาปฏิชีวนะอาจทำให้เกิดการแพ้ยาได้

4. ยาปฏิชีวนะมีโทษ การใช้ต้องระวังควรขอคำแนะนำจากแพทย์ หรือ เภสัชกรก่อน ยาที่ผ่านรกได้ และห้ามใช้ในหญิงมีครรภ์หรือระหว่างให้นมทารก คือ

1. คลอแรมเฟนิคอล
2. เซฟฟาโลธิน

3. ซัลฟา
4. เตตราไซคลีน
5. สเตรปโตมัยซิน

เพนิซิลลิน (Penicillins)

การใช้ การใช้ยาอะไรก็แล้วแต่ว่าเกิดจากเชื้ออะไร และเชื้อนั้นไวต่อยาชนิดไหนเพนนิซิลลินใช้รักษา การติดเชื้อที่ไวต่อยานี้ เช่น แผลที่ติดเชื้อ ถูกน้ำร้อนลวก ถูกไฟ ฯลฯ ไม่ควรใช้ยาผงหรือขี้ผึ้งเพนนิซิลลิน แต่ควรใช้ยากินจะดีกว่า เพราะยาปฏิชีวนะที่ใช้ภายนอก อาจจะทำให้เกิดอาการแพ้ในภายหลังได้ง่าย

พิษของยา อันตรายที่น่ากลัวของเพนิซิลลิน คือ อาการแพ้ ซึ่งอาจรุนแรงถึงตายได้ การใช้ยาผง หรือขี้ผึ้งเพนิซิลลินทาแผลบ่อย ๆ แล้ว ภายหลังมากินยาหรือฉีดยาจะเกิดอาการแพ้ ซึ่งอาจมีเพียงขึ้นผื่น ลมพิษ หน้ามืด จนถึงช็อคตายคาเข็มได้ จึงควรระวังให้ดี

อาการเป็นพิษ เพนิซิลลินทุกชนิด ระคายเคืองประสาทส่วนกลาง ถ้ากินในขนาดสูง ๆ จะเกิดอันตรายต่อระบบทางเดินอาหาร ทำให้คลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่วง การ

ฉีดเข้ากล้ามจะปวดมาก จึงนิยมใช้ฉีดเข้าเส้นซึ่งพิษยาจะทำให้เกิดเลือดจับเป็นก้อนอุดเส้นเลือดดำ คนที่แพ้ยานี้ ต้องระวังไม่ควรใช้อีก

คลอแรมเฟนิคอล (Chloramphenicol)

การใช้ คลอแรมใช้รักษาอาการอักเสบเนื่องจากการติดเชื้อส่วนใหญ่ได้ แต่การใช้ในระยะหลัง ๆ มักไม่ค่อยได้ผล เพราะเชื้อส่วนใหญ่ดื้อยาเมื่อใช้ไปนาน ๆ ที่ใช้ได้ผลดีจริง ๆ คือ ใช้รักษาไข้ไทฟอยด์ที่เกิดจากเชื้อ Salmonella

พิษของยา

1. รบกวนระบบทางเดินอาหาร การกินยาเกินขนาดทำให้เกิดการคลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่วง ภายใน 2-5 วัน ส่วนมากเกิดกับผู้ใหญ่

2. รบกวนไขกระดูก ไขกระดูกมีหน้าที่สร้างเม็ดเลือด ยาจะไปทำให้การสร้างเม็ดเลือดน้อยลง เกิดโรคโลหิตจางถ้าหยุดยาทัน อาการจะดีขึ้น แต่ถ้ายังคงใช้ไปโดยไม่รู้จนเกิดโรคโลหิตจางที่ไม่มีการสร้างเม็ดเลือด (Aplastic anemia) แล้ว แม้จะหยุดยาก็ไม่หาย และจะตายได้ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดมะเร็งในเม็ดโลหิตขาว (Leukemia) อีกด้วย

3. อาการเป็นพิษกับเด็ก เด็กเล็กยังไม่มีกลไกที่จะทำลายฤทธิ์ยาได้ เนื่องจากอวัยวะยังไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร ยาที่กินจะไปสะสมอยู่ทำให้เกิด Gray Syndrome มีอาการคือ อาเจียน ตัวเย็นแข็ง ตัวเขียว หมดสติ ตายได้ การใช้ยานี้กับเด็ก ต้องระวังขนาดยาไม่ให้เกิน 50 มิลลิกรัม ต่อน้ำหนัก 1 กิโลกรัม ใน 1 วัน (50 mg/kg/day) เด็กเล็กอายุไม่ถึง 8 ขวบ ไม่ควรใช้ยานี้อย่างเด็ดขาด

หมายเหตุ โทษของคลอแรมตามที่กล่าวมานี้เกิดขึ้นไม่บ่อยนัก แต่ถ้าใช้ยาบ่อย ๆ และใช้เป็นประจำไปนาน ๆ จึงจะเกิดโทษ ซึ่งไม่ควรจะวางใจนัก

ข้อควรระวัง ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 8 ปี

ควรใช้เฉพาะในกรณีรักไทฟอยด์ (ไข้รากสาดน้อย)

เตตราไซคลิน (Tetracyline)

การใช้ ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อบักเตรี (bacteria) ถ้าขนาดสูง จะฆ่าเชื้อได้ใช้ได้กับโรคหลายชนิด และใช้ได้กับเชื้อที่ต้านยาพวกเพนิซิลลิน หรือแพ้ยาเพนิซิลลิน เตตราไซคลิน มีหลายชนิด มีผลเท่า ๆ กัน แต่เชื้ออาจจะมีความไวต่อยาไม่เท่ากัน ฉะนั้น มีความแตกต่างกันใช้ในการเลือกยาให้เหมาะสม

พิษและอาการเป็นพิษของยา

1. **อาการแพ้ยา** เกิดผื่นคล้ายหัด ลมพิษ บางราย เกิดอาการ อักเสบของ ลิ้นช่องคลอด อักเสบอาการพวกนี้ มักจะเกิดติดต่อกันเป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือนหลังจากหยุดยา

2. **อาการทางเดินอาหาร** ทำให้เกิดอาการระคายเคืองในกระเพาะลำไส้ เมื่อรับประทานจะมีอาการคลื่นไส้อาเจียน

แนะนำ ให้กินเตตราไซคลินพร้อมกับอาหาร แต่ห้ามทานกับนมหรือผลิตภัณฑ์ทางนม และห้ามกินพร้อมกับยาลดกรดในกระเพาะ เนื่องจากจะเกิดเป็นสารประกอบเชิงซ้อนทำให้ลดการดูดซึมของยา

ในบางรายอาจเกิดอาการท้องเดิน เนื่องจากอาการระคายทางเดินอาหาร

3. อาการในเส้นเลือด ถ้าให้เตตราไซคลินทางเส้นเลือด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อฉีดซ้ำ ๆ ที่เดิม มักจะเกิดอาการเส้นเลือดถูกอุดตันด้วยเลือดที่แข็งเป็นก้อน ถ้าใช้ยานี้นาน ๆ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเลือด

4. อาการแพ้แสง จะเกิดอาการผิวไหม้เมื่อถูกแสงแดดโดยตรง

5. อาการเป็นพิษกับตับ ถ้าให้ยาขนาดสูง ๆ ของเตตราไซคลิน จะทำให้เกิดการทำงานผิดปกติ มักจะเกิดกับคนไข้ที่รับยา 2 กรัมหรือมากกว่าต่อวันทางฉีด และอาจเกิดกับคนที่กินยา อาการจะเริ่มด้วยดีซ่าน ต่อมาเกิดโลหิตเป็นพิษ เนื่องจากมีไนโตรเจนหรือยูเรียอยู่ในโลหิต, สภาพเป็นกรดของร่างกาย, ช้อค

6. อาการเป็นพิษกับไต ขึ้นกับชนิดของเตตราขนาดของยา ช่วงระยะเวลาการรักษาและโรคทางไตของผู้กินยา อาการคือ โลหิตเป็นพิษเนื่องจากมีไนโตรเจนหรือยูเรียอยู่ในโลหิต โลหิตมีฟอสเฟตมากเกินไป สภาพเป็นกรดของร่างกาย น้ำหนักลด คลื่นไส้ อาเจียน

7. เลือดแข็งตัวช้า ยานี้จะทำให้สารที่ทำให้เลือดแข็งตัว (coagulation) มีความสามารถของตัวมันลดลง

8. อาการที่เกี่ยวกับฟันและกระดูก เตตราไซคลินจะจับกับแคลเซียมในฟันและกระดูก ถ้าให้ในเด็กที่มีอายุ 2 เดือนถึง 2 ปี จะทำให้เกิดจุดสีน้ำตาลอย่างถาวรที่ฟัน เนื่อง

จากเตตราไซคลินสามารถผ่านรก และน้ำนมมารดาสู่ทารกได้ ฉะนั้นจึงต้องระวังในคนท้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ท้อง 4–6 เดือน และในขณะให้นมทารกในช่วงที่มีการเจริญของฟันน้ำนม และระยะอายุ 6 เดือนถึง 5 ปี ซึ่งกำลังมีการเจริญของฟันแท้

เตตราไซคลิน สามารถสะสมที่กระดูกของทารกในครรภ์และเด็กอ่อนได้ ซึ่งจะไปกดการเจริญของกระดูกถึง 40% ถ้าหากระยะเวลาที่ได้รับยาเตตราไซคลินสั้นอาการเหล่านี้ก็สามารถจะแก้ไขกลับสู่สภาพปกติได้

9. แฟนโคไน ซินโดรม (Fanconi syndrome) เกิดขึ้นเนื่องจากคนไข้กินยาเตตราไซคลินที่หมดอายุ หรือเสื่อมคุณภาพ จะพบอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปัสสาวะมากเกินไป ดื่มน้ำมาก ปัสสาวะมีโปรตีน น้ำตาลในปัสสาวะสูงผิดปกติ อาการเหล่านี้จะหายได้ภายใน 1 เดือน หลังจากหยุดใช้ยาเตตราไซคลิน

ข้อควรระวัง

1. ห้ามใช้ในหญิงมีครรภ์ หรือให้นมลูก
2. ห้ามใช้ในทารกและเด็กเล็ก
3. ห้ามใช้ในคนที่เป็นโรคเกี่ยวกับตับและไต

อีริโธรมัยซิน (Erythromycin)

การใช้ ใช้ได้ผลดีในโรคคอตีบ และใช้แทนเพนิซิลลินในกรณีที่คนไข้แพ้ยาหรือเชื้อดื้อต่อยาเพนิซิลลิน เมื่อใช้ไปนาน ๆ เชื้ออาจดื้อยาได้

พิษและอาการเป็นพิษของยา

1. ต่อระบบทางเดินอาหาร ทำให้รู้สึกคลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร ท้องร่วง

2. ต่อตับ อาจทำให้เกิดตับอักเสบ ดีซ่าน และตับพิการได้ เมื่อใช้ยานาน ๆ จึงควรมีการตรวจร่างกายอย่างละเอียดเป็นครั้งคราว

ข้อควรระวัง คนเป็นโรคเกี่ยวกับตับไม่ควรใช้ยานี้ ถ้าเกิดอาการแพ้ต้องหยุดยาทันที

สเตรปโตมัยซิน (Streptomycin)

การใช้ ในปัจจุบันใช้รักษาน้อยมากเนื่องจากมียาปฏิชีวนะใหม่ ๆ ที่ได้ผลกว่าและดีกว่า อย่างไรก็ตามสเตรปโตมัยซินยังคงใช้ในการรักษาวัณโรคได้อย่างกว้างขวางโดยใช้ร่วมกับยารักษาวัณโรคตัวอื่น ๆ

พิษและอาการเป็นพิษของยา

1. อาการแพ้ยา ผิวหนังมีผื่นขึ้น ผิวหนังอักเสบ มีไข้ กระเพาะอักเสบ ช้อค

2. อาการระคายเคือง ต่อระบบทางเดินอาหาร ถ้ากินยา อาจจะมีอาการ คลื่นไส้ อาเจียน และท้องเดิน

พิษของยาจะเพิ่มมากผิดปกติ ถ้าคนไข้ออกกำลังทันทีหลังจากฉีดยา จะเกิดอาการหน้ามืด วิงเวียน เป็นลมปวดหัวรอบ ๆ ตัวรู้สึกตึง ดังนั้นจึงควรพักสักระยะเวลาหนึ่งหลังจากได้ฉีดยาแล้ว

3. อาการเป็นพิษต่อหู เป็นอาการที่สำคัญมาก ทำให้ประสาทหูเสีย และประสาทตาทำงานผิดปกติ เพื่อป้องกันหรือลดการเกิดอาการพิษต่อหูและตา จะต้องระวังในการให้ยา ขนาดและระยะเวลาที่รักษาด้วยยานี้ คนไข้โดยทั่ว ๆ ไปจะใช้ยา 1 กรัมต่อวันได้ถึง 1 เดือน โดยไม่มีอาการเกิดขึ้น แต่ในคนไข้ที่ใช้ยา 1–3 กรัมต่อวัน จะเกิดอาการทางหูขึ้นภายใน 3–4 สัปดาห์ ถ้าไม่หยุดยา หูอาจหนวกได้และตาพร่ามองเห็นไม่ชัดเจน

ซัลฟา (Sulfanilamide)

การใช้ ยานี้มีประสิทธิภาพมากในการรักษาโรคบิดไม่มีตัว และยังใช้ในการรักษาโรคต่าง ๆ ได้ เช่น เยื่อหุ้มสมองอักเสบ ซึ่งทั้งนี้ต้องแล้วแต่คุณสมบัติของซัลฟาแต่ละตัว

พิษ ทำให้ตกผลึกในกรวยไตทำให้ไตเสียได้

อาการที่เป็นพิษ

1. **อาการแพ้ยา** อาการเริ่มแรกคือ หนาวสั่น เป็นไข้ อาเจียน ดีซ่าน ปวดหัว เพลีย ผิวหนังอักเสบอย่างเฉียบพลัน เป็นไข้ ดีซ่าน เกิดเป็นจ้ำช้ำ ๆ ที่ผิวหนัง เม็ดโลหิตแตก

2. **อาการผิดปรกติในการสร้างเม็ดเลือด** ถ้าเกิดขึ้นจะต้องหยุดยาและให้การรักษาทันที ดังนั้น ควรจะตรวจเลือดด้วยเมื่อรักษาด้วยยาซัลฟา เป็นเวลาต่อเนื่องกันนาน

3. **ไม่ควรใช้ยาซัลฟาโรยแผลหรือผิวหนัง** เพราะได้ผลไม่ดี และจะเกิดอาการแพ้ได้ง่าย ซัลฟาบางชนิดใช้ทาผิวหนังที่ไหม้ และอักเสบ จะทำให้เกิดการติดเชื้อราพร้อมทั้งทำให้เชื้อดื้อยาด้วย

ข้อแนะนำ ควรดื่มน้ำมาก ๆ เมื่อใช้ยานี้ในการรักษา ทั้งนี้เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดการตกผลึกในไต และกระเพาะปัสสาวะได้

ยาลดไข้ แก้ปวด (Analgesic & Antipyreic)

ในบรรดาโรคภัยไข้เจ็บ ที่ชาวบ้านเป็นกันอยู่ทุกวันนี้ โรคที่เป็นกันมากคือ เป็นไข้หรือมีอาการตามบริเวณต่าง ๆ เช่น ปวดหัว ปวดฟัน ปวดกล้ามเนื้อ เป็นต้น ยาที่ใช้รักษาก็มีอยู่มากมาย มีชื่อต่าง ๆ กันตามบริษัทที่ผลิตออกมาขาย แต่กล่าวโดยสรุปแล้วจะมียาลดไข้ แก้ปวดอยู่เพียง 3 จำพวก

จำพวกแรก ซาลิซิเลต (Salicylate)

การใช้ ตัวอย่างเช่น แอสไพริน เอพีซี (APC) ทัมใจ บวดหาย ประสระบอแรดเป็นต้น ใช้ลดอาการอักเสบ

พิษ เนื่องจากยาประเภทนี้มีฤทธิ์เป็นกรด ดังนั้นผู้ที่ใช้ไม่ระมัดระวัง ไม่รู้วิธีใช้ที่ถูกต้องหรือใช้มากหรือนานเกินไป ผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นมีดังนี้.–

1. ระคายเคืองต่อกระเพาะอาหารและลำไส้ อาจเกิดเป็นแผลขึ้นได้ ถ้าใช้ยาไปนาน ๆ กระเพาะอาหารอาจทะลุและตายได้

2. เป็นพิษต่อระบบเลือด ทำให้เม็ดเลือดลดจำนวนลง

3. ถ้าใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน ๆ ทำให้ใจสั่น มีเสียงในหู

4. ในเด็กที่ใช้ยามากเกินไป แทนที่ยาจะลดไข้กลับจะทำให้มีไข้สูง เพราะเสียน้ำ และอาเจียนทำให้เด็กตายได้

ข้อแนะนำ

1. ไม่กินยาพวกนี้ขณะท้องว่าง ควรกินก่อนหรือหลังอาหารทันที ถ้าจำเป็นต้องกินขณะท้องว่าง ต้องดื่มน้ำตามไปมาก ๆ (1 แก้วเต็ม) หรือกินพร้อมนมก็ได้

2. ไม่กินยาพร้อมกับเหล้า เพราะเหล้าจะไปเสริมฤทธิ์ยาทำให้ระคายเคืองต่อกระเพาะและลำไส้มากขึ้น

ข้อห้ามใช้

1. ห้ามใช้ในคนที่เป็นโรคกระเพาะอาหาร โรคทางระบบเลือด คนที่แพ้ยานี้ หรือ คนที่เป็นไข้เลือดออก ถ้าจะใช้ควรปรึกษาแพทย์

2. ห้ามใช้ในเด็กที่อายุต่ำกว่า 7 เดือน สำหรับเด็กที่อายุต่ำกว่า 3 ปีให้ปรึกษาแพทย์ก่อน

จำพวกที่สอง อะเซทอามิโนเฟน (Acetaminophen)

การใช้ ตัวอย่างเช่น Tempra, Tylenol, Panadol เป็นต้น ใช้ลดไข้ ลดปวดที่ไม่รุนแรง เช่น ปวดหัว ปวดฟัน ปวดประจำเดือน ปวดกล้ามเนื้อ ยาจำพวกนี้ไม่สามารถลดอาการปวดที่รุนแรงได้ เช่น ปวดลำไส้

พิษ

1. เป็นพิษต่อตับ ทำให้เกิดดีซ่าน (Jaundice)

2. ถ้าใช้ยาเกินขนาด จะทำให้ปากเปื่อย ปากแตก

ข้อห้ามใช้ ห้ามใช้ในคนที่เป็นโรคโลหิตจาง โรคหัวใจ โรคปอด โรคไต โรคตับ

จำพวกที่สาม ฟีโนลบิวตาโซน (Phenyldutazone)

การใช้ ตัวอย่างเช่น บูตาเพรด บูตาโซลิดิน บูตา-โลน (ยาเม็ดสามเหลี่ยม) ไม่นิยมใช้เป็นยาลดไข้ แก้ปวด เพราะมีอันตรายมาก จึงใช้ในคนที่เป็นโรคไขข้ออักเสบ การใช้ต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์

พิษ

1. ระคายเคืองต่อกระเพาะเหมือนพวกแรก ทำให้กระเพาะเป็นแผลทะลุได้

2. เกิดการสะสมของน้ำและเกลือแร่ในร่างกาย เมื่อกดผิวหนังจะเห็นเป็นรอยบุ๋มชัดเจนเนื่องจากร่างกายบวมน้ำ

3. ความต้านทานของร่างกายต่อเชื้อโรคลดลง ทำให้ติดเชื้อได้ง่ายและแผลหายช้า

4. อาจเกิดโรคจิต หรือโรคประสาท

ข้อแนะนำ การใช้ยาประเภทนี้ต้องอยู่ในการควบคุมของแพทย์ ระหว่างที่ใช้ยานี้ต้องตรวจเลือด ปัสสาวะและความดันโลหิต และไม่ควรใช้ยานี้เกิน 1 สัปดาห์

ข้อห้ามใช้ ในคนที่เป็นโรคหัวใจ โรคจิต โรคประสาท โรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวาน

ยาแก้หวัด

หวัดเป็นโรคที่พบได้บ่อย มีสาเหตุที่ทำให้คนเป็นอยู่ 2 ประการคือ

1. หวัดเกิดจากเชื้อไวรัส ปัจจุบันยังไม่มียาที่จะรักษาโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสนี้ จึงทำได้แต่เพียงป้องกันไม่ให้มีโรคแทรกเท่านั้น โดยพักผ่อนมาก ๆ การดื่มน้ำมาก ๆ จะช่วยลดอาการไข้สูงได้

2. อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนส่วนใหญ่เป็นหวัด คือ หวัดที่เกิดจากอาการแพ้ต่าง ๆ เช่น แพ้ฝุ่นละออง แพ้อากาศ แพ้เกสรดอกไม้ เป็นต้น ยาแก้หวัดที่ใช้กันจึงประกอบด้วยตัวยาที่ใช้แก้แพ้ ลดไข้ แก้ปวดและลดอาการคัดจมูก

เมื่อทานยาแก้หวัดจะมีอาการง่วงนอนและมึนงง ดังนั้นผู้ที่ใช้ยานี้ไม่ควรขับรถหรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องยนต์ เพราะอาจเกิดอันตรายถึงชีวิตได้

ข้อแนะนำ

1. อาจดื่มน้ำชา หรือกาแฟ หรือลดอาการง่วงนอน

2. หวัดธรรมดาไม่ควรใช้ยาปฏิชีวนะ นอกจากว่าจะเจ็บคอ ไอมีเสมหะ และต้องใช้ยาปฏิชีวนะติดต่อกันอย่างน้อย 5 วัน

3. สำหรับเด็กเล็ก หรือคนแก่ อาจไม่ต้องกินยาแต่ให้นอนพักผ่อน กินอาหารอ่อน ๆ และดื่มน้ำมาก ๆ

ข้อห้าม ห้ามดื่มสุราเมื่อกินยานี้ เพราะยาจะเสริมฤทธิ์กับแอลกอฮอล

ยาขยัน (ยาผอม, ยาแก้ง่วง, ยาเพิ่มกำลัง)

แอมเฟตตามิน (Amphetamine)

ยานี้กินแล้วทำให้นอนไม่หลับ ไม่ง่วง ที่จริงใช้เป็น

ยาแก้โรคประสาทและยาลดความอ้วนโดยทำให้เบื่ออาหาร ถ้ากินยานี้บ่อย ๆ ไม่กี่สัปดาห์ ก็จะติดยาและต้องการมากขึ้น เพราะขนาดยาเท่าเดิมจะไม่ได้ผล เมื่อกินนาน ๆ จะเกิดประสาทหลอน หรือเกิดโรคจิตได้ เมื่อกินยานี้อาจทำให้หงุดหงิด อารมณ์เสีย สมองเสื่อม ร่างกายทรุดโทรม เพราะทำงานหนัก ยามกินไม่ได้กิน ยามนอนไม่ได้นอน

ยานี้เป็นยาเสพติด การซื้อขายผิดกฎหมาย

ผู้ทำงานกลางคืนรู้จักยานี้ในชื่อ ยาม้า หรือยาขาว

ยาอ้วน

เพลดนิโซโลน (Prednisolone, Dexamethasone)

ยานี้มีคนเอามาใช้กันผิด ๆ โดยใช้เป็นยาทำให้อ้วน ซึ่งที่จริงแล้วมันไปทำให้บวมน้ำ ไม่ได้เกี่ยวกับการกระตุ้นให้อยากกินอาหารเพิ่มขึ้น ดังนั้นคนที่กินยานี้มากและติดต่อเป็นเวลานานจะมีอาการหน้าบวมเหมือนพระจันทร์ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดโรคอื่นอีกมาก เช่น ความต้านทานโรคลดลง โรคจิต โรคกระเพาะ กระดูกผุ ฯลฯ คือแทบทุกอย่างของร่างกายจะเสียหมด

ยาระงับประสาท

เมื่อใช้ยานี้นาน ๆ จะติดได้ และอาจเป็นอันตรายถึงตายได้ เมื่อใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน ๆ จะซึมเซา การตัดสินใจผิดปกติ อาจมีอาการชัก หรือบางชนิดทำให้กล้ามเนื้ออ่อนแอไม่มีแรงทำงาน ถ้าใช้ยามานานแล้วขาดยาก็จะเกิดโรคจิตขึ้นทันที

ยาระบบทางเดินอาหาร

(Gastrointestinal Drug)

ยาที่ใช้ในระบบทางเดินอาหารนี้เราอาจจะแยกออกได้เป็นหลายประเภทดังนี้

1. ยาแก้โรคกระเพาะ
2. ยาแก้โรคท้องร่วง ท้องเสีย
3. ยาแก้โรคท้องผูก ยาถ่าย

ยาแก้โรคกระเพาะ, ยาลดกรด (Antacid)

ยารักษาโรคกระเพาะ โดยทั่วไปหรือส่วนใหญ่ก็เป็นยาประเภทลดกรดในกระเพาะนั่นเอง ปรับระดับของกรดในกระเพาะอาหารให้พอดีแก่การย่อยอาหาร ไม่ให้มีน้อยหรือมากเกินไป ถ้าภายในกระเพาะอาหารมีกรดมาก พวกเราก็

ทราบพิษสงของกรดดีอยู่แล้วว่าเป็นอย่างไร กรดเมื่อมีมากเกินความจำเป็นที่จะใช้ช่วยในการย่อยอาหาร ส่วนที่เหลือก็จะทำหน้าที่กัดกระเพาะอาหารให้เกิดแผล หรือถ้ามาก ๆ อาจทำให้กระเพาะอาหารทะลุได้เช่นกัน บางครั้งอาจเกิดเป็นแผลเรื้อรัง มีอาการปวดท้องอยู่เสมอ ๆ

ยาที่ใช้ลดกรดในกระเพาะ ไม่ควรทำลายฤทธิ์กรดได้ 100% ทีเดียว เพราะจะทำให้การย่อยอาหารในกระเพาะไม่ดีและการทำงานของกระเพาะอาหารอาจหยุดชะงักลงก็ได้

การใช้ยาพวกลดกรด หรือยารักษาโรคกระเพาะบ่อยๆ อาจทำให้เกิดเป็นโรคกระเพาะเรื้อรังได้กล่าวคือ เมื่อเราทานยาลดกรดมากเกินไป ทำให้กรดเกลือ (HCl) ในกระเพาะมีไม่พอก็จะกระตุ้นร่างกายให้ผลิตกรดออกมาอย่างรวดเร็ว ก็จะไปกัดกระเพาะเกิดเป็นโรคกระเพาะขึ้นอีก เราก็ทานยาลดกรดอีก เหตุการณ์ก็เกิดวนเวียนเช่นนี้เรื่อยไป

การใช้ยาทุกชนิดเมื่อใช้ในปริมาณที่ไม่พอเหมาะใช้มากหรือน้อยเกินไป ย่อมไม่เกิดผล กลับจะได้รับโทษแทน มีหลายคนเข้าใจผิดว่าการทานยาจำนวนมาก ๆ จะช่วยทำให้หายเร็วขึ้น ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น แต่มันมีผลตรงข้ามคือ

ทำให้ตายเร็วขึ้นเพราะมีอาการแทรกซ้อนเกิดขึ้นได้เนื่องจากฤทธิ์ของยาที่ทานเกินขนาดนั้น

อาการข้างเคียง (side effect) ของการทานยาพวกลดกรดที่เกิดขึ้นและพบอยู่เสมอ ๆ มีดังนี้

– มีอาการท้องร่วง (diarrhea)

– ท้องผูก (Constipation)

– อุจจาระเหลว (Tical Impaction)

– เกิดสภาวะเป็นด่างมากเกินไป (Alkali syndrome) ซึ่งเป็นอาการที่ร้ายแรงที่สุดเกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ท้องผูก เบื่ออาหาร ปวดศีรษะ มึนงง อ่อนเพลีย กระหายน้ำ ถ่ายปัสสาวะบ่อย มักเกิดขึ้นภายใน 1 สัปดาห์หลังจากให้ยา จะมีอาการรุนแรงในคนที่เป็นโรคไต

วิธีแก้ ควรหยุดใช้ยาลดกรดชนิดนั้น ๆ เสีย ควรให้ยาพวกด่าง ๆ ที่ไม่ถูกดูดซึม (non-adsorbable alkali) แทน เช่น อลูมิเนียมไฮดรอกไซด์

ยาลดกรดในกระเพาะแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1. Systemic antacid เป็นยาลดกรดในกระเพาะที่มีผลต่อระบบอื่น ๆ ของร่างกาย ยาพวกนี้มีผลต่อการ

เปลี่ยนแปลงความเป็นกรดและด่างในร่างกาย ยาลดกรดที่มีพวกโซเดียมอยู่มักทำให้เกิด โรคหัวใจบวม (congestive heart failure) ด้วย

2. Non systemic antacid ยาพวกนี้ไม่มีผลต่อระบบอื่น ๆ ของร่างกาย สามารถลดกรดในกระเพาะโดยเพิ่มความเป็นด่างขึ้น (เพิ่ม pH ให้ได้ประมาณ 4)

ข้อแนะนำ ถ้าไม่อยากเป็นโรคกระเพาะ ควรรับประทานอาหารให้ตรงเวลา และอย่าอดทนเมื่อหิวไว้ นานๆ จะเป็นเหตุให้เกิดโรคกระเพาะได้

ยาท้องเสีย, ท้องร่วง

โรคท้องเสีย ท้องร่วง เกิดขึ้นได้มากมายหลายสาเหตุด้วยกันเป็นต้นว่า

– รับประทานอาหารที่มีเชื้อโรค ส่วนใหญ่ในเมืองไทยเกิดเนื่องจากสาเหตุนี้ ซึ่งเชื้อโรคก็มีหลายชนิด ดังนั้นจึงต้องทราบว่าเกิดจากเชื้อโรคตัวใด ทางที่ดีที่สุดคือ ปรึกษาแพทย์ ในรายที่เกิดท้องร่วง ท้องเสียเนื่องจากเชื้อโรค

– เกิดความผิดปกติทางใจ

– ตับอ่อนไม่ดี

– เป็นโรคประสาท

นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุอื่น ๆ อีกมาก ทางที่ดีที่สุดเมื่อเกิดอาการท้องร่วงท้องเสียควรปรึกษาแพทย์ ถ้าไปไม่ทันให้ทานยาระงับไว้ชั่วคราวก่อน แล้วรีบไปหาแพทย์ทันที จะปลอดภัย

เมื่อเกิดอาการท้องเสีย อาจทำให้จิตใจไม่สงบได้ สิ่งที่เราต้องคำนึงถึงให้มากในคนไข้ที่เป็นโรคท้องร่วงท้องเสียนี้ก็คือ เรื่องอาหารการกิน ควรจำกัดอาหารโดยเฉพาะอาหารที่เป็นของแข็งไม่ควรให้คนไข้ภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากเกิดอาการท้องร่วงท้องเสีย ถ้าเป็นท้องร่วงอย่างเฉียบพลันหรือเป็นท้องร่วงเรื้อรัง ควรให้อาหารอ่อนที่มีรสหวานผสมลงในนม เนยแก่คนไข้ และควรให้ไวตามินร่วมด้วย แต่ควรให้ภายหลัง 24 ชั่วโมง ที่เกิดอาการท้องร่วงท้องเสียเพื่อให้ลำไส้ได้พักผ่อน

ควรงดอาหารประเภทผัก ผลไม้สด พริก กาแฟ เหล้า เป็นต้น เพราะมีกากมาก

การรักษาทั่ว ๆ ไปมักให้ยาที่ลดการเคลื่อนไหวของลำไส้ เช่น Lomotil (Diphenoxylate Hydrochloride) การทานยาพวกนี้มักเกิดอาการท้องผูก จึงมักทานยาระบายตามไปด้วย

ยาบางอย่างจะไปดูดสารพวกเป็นพิษของเชื้อโรค (เช่น Kaolin, Pectin, Activated charcoal) ซึ่งยาพวกนี้จะมีผลทำให้ไวตามินและเกลือแร่ต่าง ๆ สูญเสีย นอกจากนี้ยาพวกนี้ยังดูดน้ำ เมื่อยาพวกนี้ถูกน้ำจะเกิดแข็งเป็นก้อนคล้ายซีเมนต์อยู่ในลำไส้ ทำให้การดูดซึมอาหารเข้าลำไส้ลดลงอีกด้วย

อาการท้องร่วงท้องเสียนี้ ขอแนะนำว่าถ้าเกิดขึ้นกับผู้ใดถ้าไม่ไว้ใจ ควรปรึกษาแพทย์ อย่านิ่งนอนใจ มิฉะนั้นคุณอาจจะ ได้นอน ทั้งใจ และกาย ชั่วกาลปวสานก็ได้ เช่น อหิวาต์

ข้อแนะนำ ถ้าทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดท้องร่วงท้องเสีย เช่น ผิดปกติทางจิตใจ ควรพยายามทำให้ปกติแล้วจะหายได้ ถ้าเกี่ยวกับเชื้อโรค ควรทานอาหารที่สะอาดถูกอนามัย ไม่ควรรับประทานอาหารที่มีแมลงวันตอม หรือขายตามทางเท้า ถ้าเกี่ยวกับระบบประสาทควรระงับสติอารมณ์และปรึกษาจิตแพทย์ รักษาประสาทให้ปกติเสีย

ยารักษาโรคท้องผูก, ยาถ่าย

เรื่องโรคท้องผูกกับยาถ่ายนี้ ขอกล่าวรวมกันไปเลยทีเดียว เพราะว่าเมื่ออาการท้องผูกบางครั้งจำเป็นต้องใช้ยา

ถ่าย ยาระบาย แต่ทางที่ดีที่สุด ถ้าไม่จำเป็นขอแนะนำว่าไม่ควรใช้ เพราะว่าจะทำให้ติดนิสัย เกิดความเคยชิน ต้องใช้ประจำ

โรคท้องผูกเกิดขึ้นได้หลายสาเหตุเช่น

– ดื่มน้ำน้อยเกิดไป

– ออกกำลังน้อยเกินไป

– ประสาทตึงเครียด

– เกิดความกังวล

– ใช้ยาระบายจนเคย

– คนแก่ มักท้องผูกเสมอ เนื่องจากการเคลื่อนไหวของลำไส้ลดลง ทำให้มีกากอาหารแห้งแข็งอยู่ จึงถ่ายยากกว่าปกติ ควรทานผลไม้ที่ช่วยระบายด้วยจะเป็นการดี เช่น ส้ม มะละกอ, ฯลฯ

การแก้โรคท้องผูกมักแก้ที่สาเหตุ โดยการกินอาหารที่มีกากมาก ๆ ได้แก่ ผัก, ผลไม้, วุ้น, แมงลัก, ควรดื่มน้ำมาก ๆ และออกกำลังกายบ้าง

ยาแก้โรคท้องผูก, ยาถ่าย, ยาระบายที่นิยมใช้มี 3 ประเภท

1. Laxative ยาพวกนี้เป็นพวกที่ไปกระตุ้นให้เพิ่มการเคลื่อนไหวของลำไส้ใหญ่ ทำให้อุจจาระไม่แข็งจนเกินไป ได้แก่ น้ำมันละหุ่ง (Castor oil) ใบมะขามแขก (Senokot tab) ยาดำ (Aloe) Phenolphthalein (Brooklax, Agarol, Veracolalate) Bisacodyl (Dulcolax)

โดยเฉพาะ Bisacodyl (Dulcolak) ใช้ในคนไข้ก่อนผ่าตัด หลังผ่าตัด และใช้กับอาการท้องผูกทุกชนิดทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ ยานี้ใช้ได้ปลอดภัยและลดความรำคาญของคนไข้ได้ ใช้ได้ทั้งทางปากและใช้ได้โดยทางเหน็บทวาร

ยาพวก Laxative นี้ห้ามใช้ในคนที่เป็นโรคเกี่ยวกับอวัยวะภายในช่องท้อง เช่น ไส้ติ่งอักเสบ, ลำไส้อุดตัน, ปวดท้องโดยไม่ทราบสาเหตุ มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน

วิธีใช้ยาพวกนี้ ห้ามเคี้ยว ห้ามกินกับยาลดกรดหรือทานกับนม เพราะจะทำให้ยานี้แตกตัวในกระเพาะ ก่อให้เกิดการระคายเคืองมาก ถ้ายารสไม่ดีจะทานกับน้ำผลไม้ก็ได้

อาการข้างเคียง (side effect) ยาพวกนี้อาจเกิด Abdominal cramps โดยเฉพาะคนที่เป็นโรคท้องผูกอย่างแรง เช่นยา Bisacodyl (Dulcolax), ถ้าทานมากเกินไปอาจเกิดการแพ้ตามผิวหนัง เช่น Brooklax

2. Cathatic พวกนี้จะไปเพิ่มจำนวนกากอาหาร เช่น วุ้น, แมงลัก มันจะดูดน้ำแล้วพองตัวขึ้น เป็นการเพิ่ม bulk นั่นเอง

3. Purgative ยาพวกนี้จะทำให้กากอาหารอ่อนตัวลงช่วยหล่อลื่นทำให้การถ่ายอุจจาระง่ายขึ้น ยาพวกนี้เป็นพวก mineral oil หรือทางการค้าเรียก Agarol ถ้าใช้นานๆ จะทำให้เกิด fat soluble Vitamin deficiency (กล่าวคือทำให้ Vitamin ที่จะละลายอยู่ในไขมัน กลับมาละลายใน Mineral oil แล้วถูกขับออกไป เกิดโรคขาด Vitamin ได้)

ไม่ควรทานยาพวก mineral oil กับพวก surface active agent เพราะจะทำให้ mineral oil ถูก absorbed แล้วจะเป็นพิษต่อร่างกาย

วิธีใช้ยา การทานยาถ่ายควรทานก่อนนอนเพื่อจะได้ถ่ายได้สบายในตอนเช้า

ข้อแนะนำ ถ้าไม่ต้องการให้เกิดโรคท้องผูก ควรหัดถ่ายให้เป็นเวลา เช่น ทุกเช้า ทุกเย็น หรือทุกเช้าก็น่าจะเพียงพอสำหรับวันหนึ่ง ๆ แต่ถึงอย่างไรก็ตามการใช้ยาถ่ายก็ไม่มีพิษอะไร แต่ไม่ควรใช้บ่อยเกินไป จะทำให้ถ่ายไม่ออกเมื่อเลิกใช้ การถ่ายอุจจาระยาก เมื่ออุจจาระแข็งเกินไป จะทำให้เกิดโรคริดสีดวงทวารได้ เพราะก้อนอุจจาระจะไปดันเส้นเลือดบริเวณทวารให้ปุดออกมา นาน ๆ เข้าอาจปริแตกมีเลือดออกมา

ยาเสพติดบางตัวที่น่ารู้จัก

1. **กัญชา** (marihuana) ส่วนที่นำมาใช้คือ ยอดช่อดอกที่แห้ง ๆ

การใช้ เคยใช้ในการรักษาและมันมีฤทธิ์ในการต่อต้านเชื้อแบคทีเรีย (antibacterial activity)

ฤทธิ์ข้างเคียง ทำให้ประสาทมึนงง คอแห้ง อยากทานของหวาน ๆ หรือของที่เป็นน้ำ รับประทานอาหารไม่รู้จักอิ่ม หนังตาถ่วงลง ตกใจง่าย มึนงง คลื่นไส้ เห็นหรือคิดอะไรน่าขันไปหมดโดยไม่มีเหตุผล

อาการที่เกิดขึ้นเนื่องจากสูบกัญชา จะสร่างได้เร็วกว่าการรับประทาน

2. **ฝิ่น** (opium) ประกอบด้วยมอร์ฟีนถึง 10% ดังนั้น จึงมีผลเหมือนมอร์ฟีน

การใช้ เข้ายารักษาโรคแก้ปวด แก้ไอ หรือท้องร่วง แพทย์ผู้ใช้จะต้องตัดสินใจระหว่างผลประโยชน์ที่จะได้กับราคาและการเสี่ยงของคนไข้ ซึ่งขึ้นอยู่กับอาการของโรค นอกจากนี้ ยังใช้เข้ายารักษาโรคท้องร่วง เป็นบิด (dysenteries) เช่นทิงเจอร์ ฝิ่น (Opium Tincture)

ข้อควรระวัง ยาที่มีฝิ่นต้องจ่ายตามคำสั่งแพทย์หรือได้รับคำปรึกษาจากเภสัชกร

3. **มอร์ฟีน** (Morphine)

การใช้ แก้ปวด (analgesic) เกิดการกดระบบหายใจ (depress respiration) แก้ไอ แก้หืด แก้ท้องผูก รักษาท้องร่วง (diarrhea) รักษาบิด (dysenteries) ผลที่ให้ใช้แก้ฤทธิ์ข้างเคียง อาการดังกล่าวนั้น เนื่องจากผลของมอร์ฟีนต่อระบบประสาท ไม่ใช่ผลต่อเชื้อโรค เกิดจากการทานมากเกินไป อาจหมดสติ หรืออาจถึงการหายใจถูกกดทำให้ตายได้

ข้อควรระวัง การจ่ายควรจ่ายตามคำสั่งแพทย์ หรือได้รับคำปรึกษาจากเภสัชกร

4. **เฮโรอิน** (Heroin) ได้จากการสังเคราะห์มาจากพวกมอร์ฟีน มีฤทธิ์ร้ายแรงกว่ามอร์ฟีนมาก คนที่สูบเฮโรอีนจะมีอาการคล้ายกับสูบหรือฉีดมอร์ฟีน แต่ติดง่ายกว่าและรักษายากกว่าอันตรายก็มาก คนที่ติดเฮโรอีนจะทำให้เกิดโรค Abstinence symdrome คือ มีอาการน้ำตาไหล น้ำมูกที่ออกมาใส หาว เหงื่อออก นอนไม่หลับ มีอาการสั่นกระตุก หลังจากหมดฤทธิ์ของเฮโรอีน อาจเกิดอาการอ่อนเพลีย ปวดท้อง อาเจียน ท้องร่วงอย่างแรง หาว ปวดกล้ามเนื้อ เจ็บหลัง ความดันโลหิตเพิ่ม ชีพจรเต้นเร็วขึ้น ผิวหนังเย็น ถ้าคนที่ไม่ได้สูบเฮโรอีนอีกหลังจากที่ติดแล้ว อาจเกิดอาการลงแดงตายได้

5. LSD(D lysergic acid diethylamide) มีลักษณะเป็นผงสีขาว หรืออาจ เป็นของเหลวใส บางครั้งอาจอยู่ในรูปยาเม็ด บางครั้งก็เคลือบน้ำตาลรับประทาน บางคนหยดไว้บนแสตมป์หรือซองจดหมายเพื่อที่จะใช้เลีย

การใช้ แต่ก่อนใช้เป็นยารักษาโรคจิต และโรคร้ายแรงประสาทอื่น ๆ แต่ปัจจุบันพบว่าไม่ได้ผล และยังถือว่าเป็นยาเสพติดผิดกฎหมายอีกด้วย

ฤทธิ์ข้างเคียง เมื่อทานยานี้แล้วจะเกิดประสาทหลอนเห็นเป็นภาพสีต่าง ๆ ผ่านตาไปมา เห็นวัตถุขยายใหญ่ผิดปกติหรือเล็กลงกว่าปกติ

ยามักเรียกว่า "Tripying" (แปลว่า การเดินทาง) เพราะหลังจากทาน LSDเข้าไปจะเสมือนหนึ่งว่าได้ไป(Trip) ท่องเที่ยว อาจเป็นไปในทางที่ดีหรือร้ายก็ได้ เช่น ถ้ามีการเดินทางที่ดีก็เสมือนว่า ได้ ไป ในที่ ซึ่งสวยงาม มีเสียงดนตรี ที่เพราะพริ้ง บางรายอาจมีการเดินทางร้าย เช่น คิดว่าตนเองถูกทำร้าย ทำให้ตกใจ เป็นต้น ผลของมันรุนแรงมากอาจทำให้ผู้ที่ทานยา LSD นี้จดจำฝังใจในเหตุการณ์นั้น ๆ ไปตลอดหลาย ๆ ปี ได้ บางครั้งผู้ที่ทาน LSD เข้าไปจะคิดว่าเขาเองมีความสามารถพิเศษ เช่น บินได้ โดดตึกสูง ๆ ได้ เดินบนน้ำได้ซึ่งทำให้เกิดอันตรายแก่ตนเองถึงตายได้

ถึงแม้ว่า LSD ทานแล้วไม่ติด แต่ยานี้มีฤทธิ์ร้ายแรงมาก แม้จะรับประทานเพียงครั้งเดียวก็ตาม

ข้อแนะนำ ห้ามทานโดยเด็ดขาด ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

6. Seconal (secobarbital USP)

การใช้ ใช้เป็นยานอนหลับ (Hypnotic)

ฤทธิ์ข้างเคียง ทำให้ความคิดสับสน ความดันโลหิตต่ำ หัวใจเต้นเร็ว ทำให้สลบได้ ผิวหนังชื้น ถ้าเป็นเรื้อรังจะปวดศีรษะ อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร ความจำเสื่อม

วิธีแก้ ให้ออกซิเจน ยากระตุ้นหัวใจ ฉีดกลูโคส

7. Cantharidin (SPanish FIy)

การใช้ ใช้เป็นยาเร่งกำหนัด กระตุ้นเซ็กส์ โดยการทำให้ทางเดินปัสสาวะของชายระคายเคือง

ฤทธิ์ข้างเคียง ถ้ากินทางปาก จะทำให้อาเจียน ปวดท้อง และช็อคได้นอกจากนี้ยังทำให้ท้องเดินอย่างแรง ปัสสาวะบ่อย ๆ ปัสสาวะลำบากขัดและปวด อาจมีโลหิตออกมาด้วยทำให้อวัยวะเพศแข็งตัวผิดปกติ มีอาการปวด ยานี้มีผลเสียโดยตรงต่อไต และอาจทำให้ตายได้เนื่องจากไตพิการ □□

พิมพ์ที่ ร.พ. ประเสริฐศิริ ซอยมั่นสิน 3 อุรุพงษ์ กรุงเทพฯ
คุ้มสิน ฤทธิศรี ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา โทร. 2817650